

Rad na rješavanju energetskog siromaštva lokalnim mjerama – inspirativni slučajevi iz cijele Europe

Energy Poverty
Advisory Hub
2021

**Rad na rješavanju energetskog siromaštva
lokalnim mjerama**

Inspirativni slučajevi iz cijele Europe

Izdavač *Savjetodavni centar o energetskom siromaštvu*

Rue Mundo-Madou
Avenue des arts 7/8
1210 Bruxelles | Bruxelles

+32 2 400 20 67
info@energypocerty.eu
energy-poverty.ec.europa.eu

studeni 2021.

Dizajn: REVOLVE

Naslovna slika: REVOLVE

Savjetodavni centar o energetskom siromaštvu je inicijativa Europske komisije. Ovaj je dokument pripremljen za Europsku komisiju; međutim, odražava samo stavove autora, a Komisija se ne može smatrati odgovornom za bilo kakvu upotrebu uslijed informacija sadržanih u njemu.

Rad na rješavanju energetskog siromaštva lokalnim mjerama

**– inspirativni slučajevi iz
cijele Europe**

Energy Poverty
Advisory Hub
2021

Ovo izvješće prikazuje niz od 24 inspirativna slučaja kako se energetsko siromaštvo može ublažiti na lokalnoj razini. Njihova raznolikost je široka i ne postoje dvije općine koje se bave energetskim siromaštvom na potpuno isti način. Međutim, nadamo se da ćete uspjeti preslikati neke od izazova koje možda imate u svom svakodnevnom radu i pronaći ideje za pokretanje ili dodavanje daljnjih aktivnosti za ublažavanje energetskog siromaštva.

Ova 24 slučaja rezultat su opsežnog istraživanja energetskog siromaštva koje je provelo Savjetodavni centar za energetsko siromaštvo (EPAH) uz izvanrednu podršku svojih nacionalnih partnera (EPAH Antene) i drugih vodećih stručnjaka na tom području. Tijekom istraživanja je prikupljeno više od 200 inspirativnih slučajeva. Cjeloviti

popis primjera iz istraživanja može se pronaći na internetskoj stranici Savjetodavnog centra o energetskom siromaštvu na internetskom Atlasu EPAH-a. Atlas će kontinuirano rasti i nastaviti vam pružati nove podatke.

Svi primjeri su odabrani tako da pokriju što je moguće više situacija u pogledu teme i geografije i imaju za cilj potaknuti čitatelje na daljnje savjetovanje s dodatnim primjerima na internetskom atlasu EPAH-a.

Zahvaljujemo svim brojnim suradnicima na doprinosu i ovoj publikaciji i EPAH online Atlasu. Rad pokazuje snagu već postojeće mreže znanja i iskustava o energetskom siromaštvu u Europskoj uniji. U slučaju da vaš projekt još nije dio istraživanja koje je u tijeku, EPAH vas potiče da također pošaljete svoj inspirativni rad i postanete dio Atlasa.

Uvod	3
Sadržaj	5
Nacionalna razina	6
Provjere i intervencije u domovima koji se suočavaju s energetskim siromaštvom	6
Udobne kuće u Lancashireu	8
Rješavanje energetskog siromaštva u kućanstvima s osobama s invaliditetom i podržavanje društvene integracije	10
Dampoort KnapT OP! (Dampoort renovira!)	12
Energia su Misura	14
Energetske savjetodavne točke (PAE)	16
Stromspar-Check (provjera uštede energije)	18
Zeleni doktori	20
Samo promjena (JAC)	22
LIGAR – Energija za sve	24
Lumină pentru România (Svetlo za Rumunjsku)	26
Fényhozók Alapítvány (Zaklada LightBringers)	28
Namų ūkiai energetikos transformacijos kontekste (Kućanstva u kontekstu energetske transformacije)	30
Energetska učinkovitost stanovanja za kućanstva s niskim primanjima (REELIH)	32
Barrio Solar – Dijeljenje obnovljive energije i solidarnost u zajednici	34
Europska razina	36
ASSIST – Mreža podrške za uštedu energije u kućanstvu	36
EmpowerMed – Osnaživanje žena da poduzmu akciju protiv energetskog siromaštva	38
ENPOR – Radnje za ublažavanje energetskog siromaštva u privatnom sektoru najma	40
Hauts-de-France Pass Renovation	42
EnergyMeasures – Prilagođene mјere podrške energetski ranjivim kućanstvima	44
Mjere	46
Dubinska rekonstrukcija transformira sigurne čkuće u Wexfordu	46
Zeleno pilot urbano susjedstvo u Agia Varvari	48
Reddito Energetico	50
Slime (Service Local d'Intervention pour la Maîtrise de l'Energie)	52

Provjere i intervencije u domovima koji se suočavaju s energetskim siromaštvom

2020.

2021.

Pokrajinsko vijeće Barcelone organiziralo je provjere i intervencije u domovima u ranjivom položaju. Ovo je međuresorna inicijativa koju promiču područja za socijalnu skrb, okoliš i stambeno zbrinjavanje Pokrajinskog vijeća, koja gradskim vijećima nudi akcije za poboljšanje energetske učinkovitosti domova koji žive u energetskom siromaštvu kako bi se smanjili troškovi za osnovne komunalne usluge (struja, voda i plin) i poboljšala kvaliteta života.

Faze energetskog siromaštva:

- Dijagnoza
- Planiranje
- Implementacija
- Učinak

Vrsta intervencije: Komunikacijska kampanja, savjeti potrošačima, zaštita i osnaživanje, energetska učinkovitost i obnova kućanstava, angažman dionika, transparentnost i dijeljenje informacija

Barcelona, Katalonija,
Španjolska

Geografski opseg:
Regionalno

Od početka su organizirana dva izdanja, a izdanje za 2021. doseglo je gotovo 1200 energetskih pregleda. U skladu s EU valom obnove i Zelenim dogовором EU, program nastoji sljedeće:

- Poboljšati energetsku učinkovitost domova te uvjete zdravlja i udobnosti provođenjem energetskog pregleda doma.
- Smanjiti troškove komunalnih usluga i osnažiti korisnike, pružiti savjete u vezi s tarifama kako biste ugovore uskladili sa stvarnim potrebama.
- Pomoći u postupcima s dobavljačima kako bi se smanjila potrošnja na komunalne usluge.
- Provesti obuku o učinkovitim navikama potrošača i pravima potrošača te identificirati potrebe za širim intervencijama za poboljšanje energetske učinkovitosti.

Intervenciju stoga provode tvrtke koje je ugovorilo Pokrajinsko vijeće Barcelone koje koordinira i financira sve aspekte. Program je **primjer dobre prakse međuadministrativnog modela (pokrajinsko vijeće i gradovi) i javno-privatne suradnje, a doseže sve gradove unutar pokrajine Barcelone**. Ispitivanje socijalnih, zdravstvenih i energetskih aspekata predlaže specifična rješenja za usklađivanje intervencije s potrebnama svake obitelji i smanjenjem emisija CO₂ kako bi se pridonijelo ciljevima ublažavanja klimatskih promjena. **Devedeset posto (90%) korisnika smatra primljenu pomoć vrlo korisnom za poboljšanje njihove razine udobnosti kod kuće.**

Program razvija sljedeće aktivnosti:

- Planirane su akcije, raspored i sastanci s voditeljima iz lokalnih vlasti.
- Održavaju se dva posjeta stručnjaka za energetsku učinkovitost i socijalne intervencije u domovima korisnika. Posjeti uključuju prikupljanje podataka o socijalnom porijeklu korisnika, o domu, energetsku procjenu i ugradnju osnovnih elemenata za energetsku učinkovitost. Posjeti pružaju personalizirane savjete za učinkovitu potrošnju i smjernice za prilagodbu ugovora kako bi se zadovoljile stvarne potrebe korisnika, te korake obrade vezano za tarife kako bi se osiguralo da ugovorene usluge odgovaraju njihovim stvarnim potrebama i smanjuju troškove komunalnih usluga.
- Sastavlja se izvješće o poduzetim radnjama za upravu svakog grada. Izrađuju se zbirna izvješće o svim poduzetim radnjama u svakom gradu. Sesije se organiziraju kako bi se predstavili rezultati intervencija.

Photo by Diputació Barcelona

Teme: Kvaliteta zraka, zdravlje, ponašanje, sustavi grijanja i hlađenja, kućanski aparati, klimatske promjene, udobnost u zatvorenom prostoru, informacije i svijest, izolacija, ekomska kriza, kvaliteta stanova, pristup energiji i potrošnja energije, energetski pregledi, sigurnost, energetska učinkovitost, cijene energije, socijalna podrška, ugroženi potrošači

Stručnjaci:

- Tehničari za energetsku učinkovitost
- Tehničari za socijalne intervencije (npr. socijalni radnici, socijalni pedagozi, pedagozi, psihopedagozi, psiholozi, socioolozi, tehničari socijalne integracije)

Izvješća se učitavaju na internetski alat koji omogućuje digitalno upravljanje akcijama i dokumentima i povezivanje tvrtki izvođača, Pokrajinskog vijeća Barcelone i pojedinačnih gradskih vijeća.

S proračunom od oko 500.000 eura uspijeva: posjetama i akcijama dosegnuti 5.000 ljudi, provesti oko 2.000 akcija za optimizaciju komunalnih ugovora, **smanjiti troškove njihovih komunalnih računa za 19%, uštedjeti 225€ godišnje po domu na računima za struju i besplatno postaviti gotovo 23.000 elemenata za energetsku učinkovitost.**

Potencijalni izazovi povezani su s uključenošću dionika, kontaktom s korisnicima (potencijalni skepticizam u pogledu primanja kućnih posjeta), protokom informacija između socijalnih radnika i korisnika te praćenjem nakon intervencija. Glavne slabosti bile su ograničeni vremenski okvir i to što predložena poboljšanja nisu implementirana tijekom 2. faze.

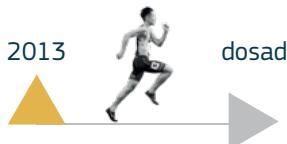
Partneri: Lokalna vlast, Sveučilište/ Istraživački centar, La Factoria, Gestión y Consultoria (privatna tvrtka za energetske usluge), EGM Estalvi i Eficiència Energètica (privatna tvrtka), SM Sistemas Medioambientales (privatna tvrtka)

Financiranje: Lokalna sredstva Pokrajinskog vijeća Barcelone

Vrsta dionika: Opskrbljivač energijom, opća populacija

Korisnici projekta: Djeca, osobe s invaliditetom, stariji, siromašni

Udobne kuće u Lancashireu

Shema 'Ugodnih domova u Lancashireu' (CHiL) je inicijativa za energetsku učinkovitost i pristupačnu toplinu na razini cijelog okruga. CHiL je razvilo 15 lokalnih vlasti u Lancashireu nakon opsežne studije energetske učinkovitosti koju je naručilo javno zdravstvo Blackpoola 2013. godine. Program ima potporu svih izvršnih direktora i ravnatelja javnog zdravstva i pokriva sve inicijative za uštedu energije koje podupire Vijeće u okrugu. **Nudi dostupan i jednostavan način pristupa bespovratnim sredstvima energetskih tvrtki i drugih izvora za financiranje novih mjera grijanja, izolacije i obnovljivih tehnologija u rezidencijalnim nekretninama.**

Faze energetskog siromaštva:

- Implementacija
- Procjena učinka

Vrsta intervencije: Pristup i potrošnja energije, energetski pregledi, energetska učinkovitost, oprema, sheme financiranja, savjetovanje potrošača, zaštita i osnaživanje, finansijski mehanizmi, energetska učinkovitost i obnova kućanstava, socijalna potpora

Teme: Sustav grijanja i hlađenja, izolacija

CHiL nastoji biti 'One-stop Shop za toplinu' u Lancashireu koji nudi pomoći i asistenciju svakom kućanstvu u okrugu. Lokalne vlasti djeluju kao služba za kontakt i upućivanje koja daje podršku ljudima u pronalaženju financiranja za mjere energetske učinkovitosti i podržava ih kroz proces.

Kroz projekt se nude tri vrste bespovratnih sredstava:

- **Prvo centralno grijanje** može se instalirati besplatno za vlasnike, privatne stanare i najmodavce. Sredstva pokrivaju troškove ugradnje kotla i radijatora s oznakom A, uključujući priključak na plinsku mrežu. Program je usmjeren na stanovnike s niskim primanjima od ≤ 30.000 GBP s uštedom od ≤ 16.000 GBP koji imaju dugotrajno zdravstveno stanje.
- **Green Homes Grant Scheme** isporučuje se besplatno kako bi se poboljšala energetska učinkovitost kućanstava koja ispunjavaju uvjete. Cilj je pomoći stanovnicima da poboljšaju toplinu i udobnost svojih domova i smanje račune za energiju, emisiju ugljika i razine energetskog siromaštva. Shema ima za cilj podizanje energetske učinkovitosti kuća s niskim energetskim učinkom, uključujući kuće su na plinskoj mreži i dostupna je kućanstvima s niskim prihodima. Mjere izolacije su izolacija masivnih ili šupljih zidova, potkrovla, poda i prostora u krovu. Uključene obnovljive tehnologije su toplinske pumpe izvora zraka, solarni fotonaponski uređaji i solarna toplina. Potpora ne uključuje grijanje na fosilna goriva. U okviru ove sheme prihvatljivi su samo prozori s jednostrukim stakлом.

- **Promjenite dobavljača i uštedite novac** je način da potrošači putem internetske stranice uspoređuju različite ponude i potencijalne uštede. CHiL se udružio s Energy Angels kako bi pružio ovu uslugu.

Projekt također nudi savjete u vezi sljedećeg:

- Solarni paneli
- Izolacija prostorija u potkovljvu/šupljini/vanjskog zida
- LPG grijanje
- Zamjena plinskih kotlova
- Registar u registru prioritetnih usluga sjeverozapad
- Energetska učinkovitost nekretnina i baraka ugradnjom plinskog centralnog grijanja.

Photo by Erik Mclean on Unsplash

Korisnici projekta: Osobe s niskim primanjima, osobe koje primaju naknade, osobe s dugotrajnim zdravstvenim problemima ili invaliditetom

Vrsta financiranja: Privatna i nacionalna sredstva institucija Green Homes Grant, Energy Company Obligation (ECO)

Vrsta dionika: Dobavljač energije, opća populacija, lokalna vlast, nacionalna/međunarodna vlast, privatna tvrtka

Stručnjaci:

- Inženjer
- Član lokalne/nacionalne vlasti
- Tehničar

CHiL je odličan primjer uspostavljanja uspješnih odnosa između 15 lokalnih vlasti i županijskog vijeća Lancashirea za subvencioniranje mjera energetske učinkovitosti za najugroženija kućanstva. Ovo je rijedak primjer da lokalna vlast izravno sklapa ugovor s energetskim tvrtkama za provedbu mjera energetske učinkovitosti.

Proračun od **10 milijuna funti** pomogao je više od **10.500 stanovnika** da uštede novac putem savjeta i mjera za uštedu energije. U 2016/17 CHiL je pomogao **570 kućanstava** da prvi put instaliraju sustave centralnog grijanja. Trenutno finansiranje omogućuje da dodatnih **1200 nekretnina** ima instalirano centralno grijanje prije 2022. godine.

Vrsta partnera: Vijeća Wyrea, općine Pendle, okruga Lancashire, općine West Lancashire, općine Rossendale, Blackburna s općinom Darwen, općine Ribble Valley, grada Lancastera, Blackpools, grada Prestona, Fyldea, općine Rossendale, općine Chorley, Burnleya, Hyndburna i projekta Rhea

Projekti na sličnu temu u različitim zemljama su:

- Akcije u domovima obitelji s energetskim siromaštvom (Španjolska)
- Zdravi domovi, zdravi ljudi (Ujedinjeno Kraljevstvo)
 - MCPE - Bolje razumjeti situacije energetskog siromaštva kako biste ih bolje tretirali (Francuska)
- Jednostavni energetski savjeti (Ujedinjeno Kraljevstvo)

Rješavanje energetskog siromaštva u kućanstvima s osobama s invaliditetom i podržavanje društvene integracije

Cilj projekta je ekonomski, socijalno i ekološki osnažiti kućanstva s osobama s invaliditetom te pridonijeti postizanju nacionalnih klimatskih ciljeva definiranih u NECP-u. Energetsko siromaštvo utječe na društvenu dobrobit ovih obitelji, proizvodeći energetsku nejednakost koja utječe na njihove životne uvjete. Prijelaz na klimatski neutralno gospodarstvo mora se dogoditi na pošten način, eliminirajući socijalnu isključenost. Jedan od glavnih ciljeva projekta je osnažiti društvenu integraciju ranjivih potrošača i podržati pravednu energetsku tranziciju.

Faze energetskog siromaštva:

- Implementacija
- Procjena učinka

Vrsta intervencije: Praćenje kućanstva, subvencije, tehnički savjeti i/ili intervencije

Za postizanje ovih ciljeva, projekt će subvencionirati provedbu manjih energetskih obnova, poput toplinske izolacije, u 300 energetski siromašnih kućanstava i kućanstava osoba s invaliditetom. Nadogradnja toplinske energije može značajno utjecati na smanjenje energetskog siromaštva i u kombinaciji s malim REZ instalacijama, može dugoročno dramatično smanjiti potrošnju energije u kućanstvima. Uz dobro uhodana rješenja, identificirat će se i prilagođene intervencije (npr. energetski učinkovita oprema i uređaji kao što su klima uređaji, učinkovite asistivne tehnologije za osobe s invaliditetom).

U tu svrhu bit će stvorena radna skupina s relevantnim dionicima kako bi se identificirale potrebe ciljne skupine i učinkovito ublažilo energetsko siromaštvo. Uz finansijsku potporu, ponudit će se i personalizirane usluge savjetovanja za socijalno i energetsko usmjeravanje kako bi se aktivno ublažila pojava energetskog siromaštva u kućanstvima osoba s invaliditetom.

Projekt će razviti sljedeće aktivnosti:

- Instalacija krovne termoizolacije
- Zamjena osvjetljjenja
- Zamjena ili nadogradnja specijalizirane opreme
- Zamjena split klima uređaja
- Zasjene
- Energetski učinkovita oprema kućanstva – perilica rublja i/ili hladnjak
- Postotak financiranja subvencije: 80%

S proračunom od 1,5 milijuna eura, projekt ima za cilj postići **uštedu energije od najmanje 35%** u finalnoj potrošnji energije (Polazna vrijednost: : 3900 MWh, cilj: : 2535 MWh, smanjenje za svih 300 kućanstava: : 1365 MWh ili 1193 tone CO₂).

Inicijativa je dobar primjer akcije s prilagođenim aktivnostima i mjerama koje su usmjerene na kućanstva koja su istodobno ona osoba s invaliditetom i energetskim siromaštvom. Kućanstva osoba s invaliditetom imaju specifične energetske potrebe koje se moraju uzeti u obzir pri izradi takvih mjera, te je kao takva stvaranje i provedba odgovarajućeg mehanizma finansijske potpore ključna za osiguranje dugoročnog, održivog i aktivnog ublažavanja energetskog siromaštva u ovoj skupini.

Photo by Nayeli Dalton on Unsplash

Izazovi s kojima se može suočiti tijekom provedbe takvog projekta odnose se na kašnjenja u pripremi/najavi sheme i nedovoljan interes za sudjelovanje. U ovoj inicijativi raspoloživi iznos za svako kućanstvo mogao je biti veći kako bi se omogućila provedba dodatnih akcija. Međutim, pokrenut će se slične sheme koje nude sinergije i više investicijskih akcija ugroženim kućanstvima.

Teme: Izolacija zgrada, kućanski aparati, informiranje i svijest, socijalna podrška

Korisnici projekta: Ranjivo stanovništvo (osobe s invaliditetom)

Vrsta financiranja: Fond za otpornost i oporavak Europske unije i nacionalni fondovi

Stručnjaci:

- Energetski stručnjaci
- Tehničari
- Udruge osoba s invaliditetom
- Udruge za energetsku učinkovitost i obnovljive izvore energije

Partneri: Unija ciparskih zajednica (lokalna vlast), Ciparska energetska agencija

Vrsta dionika: Kreatori politike, lokalne vlasti, udruge i nevladine organizacije, sveučilište

Uključeni dionici: Ministarstvo energetike, Ministarstvo okoliša, zajednice i općine, udruge osoba s invaliditetom, sveučilišta

Primjeri projekata na istu temu u različitim zemljama uključuju:

- Rhodoshop (Bugarska)
- Zajedno do udobnijeg stanovanja 4 (Hrvatska)

Dampoort KnapT OP!

(Dampoort renovira!)

Dampoort obnavlja! je ciljao na skupinu ljudi pod nazivom „Noodkopers“ („zarobljeni vlasnici“) koji su kupili stambenu nekretninu jer je to bila jeftinija opcija u usporedbi s iznajmljivanjem. Njihova je nekretnina često bila loše izolirana i u lošem stanju. Identificirano je deset kuća, a vlasnicima je ponuđena prilika da se prijave za bespovratna sredstva od 30.000 eura kako bi nekretnina bila sigurnija i energetski učinkovitija. Potpora se mora vratiti ako vlasnik odluči prodati ili iznajmiti nekretninu. Lokalne vlasti omogućavaju pokretanje, facilitaciju i proces provjere projekta.

Faze energetskog siromaštva:

- Dijagnoza
- Planiranje
- Procjena učinka

Vrsta intervencije: Energetska učinkovitost i obnova kućanstva

Teme: Sustavi grijanja i hlađenja, udobnost u zatvorenom prostoru, izolacija, pristup energiji i potrošnja energije, energetska učinkovitost, socijalna potpora, sheme financiranja

Projekt provodi sljedećih pet aktivnosti:

- Razvoj općenitog okvira. Definirani su kriteriji za potencijalne korisnike i prihvatljive su bile obitelji s niskim primanjima koje su živjele u stanovima ispod standardne kvalitete. Kako bi se odredile obitelji kojima je to bilo najpotrebnije, razvijen je sustav bodovanja koji uključuje Flamanski stambeni kodeks i anketu. Izrađen je okvir za radove na obnovi, kao i propisi i sporazumi.
- Regutiranje i odabir kandidata. Potencijalni kandidati pozvani su da se prijave na projekt i na kraju su odabrani na temelju prethodno definiranih kriterija odabira. Izrađeni su individualni planovi obnove, a stanovnici koji nisu odabrani dobili su pristup dalnjim informativnim programima o stambenim premijama i drugim mjerama potpore.
- Provedba natječaja i priprema za radove. Objavljen je javni natječaj i prikupljene su ponude potencijalnih izvođača radova. Organizirani su grupni sastanci na kojima su kandidati dobivali novosti o statusu i razmjenjivali iskustva. Kao nuspojava individualnih konzultacija i intervjuja s kandidatima, otkriveni su problemi izvan okvira projekta i rješavani zajedno s projektnim partnerima.

- Implementacija radova. Radove obnove izveo je i pregledao nadzornik građenja. Ako su zaprimljene dodatne potpore i/ili premije, Woonwinkel se pobrinuo za prijave. Mjesečni sastanci stanovnika omogućili su svima razmjenu iskustava i informiranje o njihovom napretku. Kako bi se stanovnicima pomoglo sa računima za struju, podijeljeni su savjeti o uštedi energije i dobavljačima.
- Naknadna skrb za radove obnove. Obnove je ponekad teško planirati, a neke su zahtijevale naknadnu skrb. Uspostavljene su fiksne kontaktne točke kako bi se ljudima pružila mogućnost da dobiju odgovore na pitanja stanovanja, premija ili druga pitanja.

Korisnici projekta: Energetski siromašni, s niskim prihodima

Subjekti financiranja: Lokalna sredstva OCMW Gent (Ured za socijalnu skrb u Gentu)

Stručnjaci:

- Arhitekti
- Inženjeri
- Članovi lokalne/nacionalne vlasti
- Istraživači
- Socijalni radnici
- Tehničari

Projekt **ICCARus** se temelji na ovom pilot projektu i opslužuje cijeli Gent. Projekt je proširen na 100 stanova.

Ovo je inspirativan primjer projekta koji zahtijeva relativno velika početna ulaganja, ali je tekući fond dugoročno samoodrživ, budući da korisnici koji prodaju svoje kuće moraju vratiti bespovratna sredstva plus dio dodane vrijednosti imovine.

S rasponom proračuna od 10.000 do 1 milijun eura, projekt je poboljšao prosječnu energetsku ocjenu stanova za 275 kWh/m², s 519 kWh/m² na 244 kWh/m². Usljed toga, svaki je stan u prosjeku uštedio **6.492 kg CO₂ godišnje**, a 95% zdravstvenih rizika koji su posljedica vlage, izloženosti CO₂ ili strujnog udara i opasnosti od požara je eliminirano.

Photo by Mattis Ketels on Unsplash

Partneri: Organizacija civilnog društva, Davatelj stambenih usluga, Lokalna vlast, Privatna tvrtka, Sveučilišni/istraživački centar, Ured za socijalnu skrb, Gospodarska komora. Posebno: Grad Gent, OCMW Gent, CLT Gent, Belfius, vzw SIVI, Samenlevingsopbouw Gent vzw, Domus Mundi vzw, REGent vzw, Bouwunie, Technologiecampus Gent van KULeuven

Vrsta dionika: Privatne tvrtke

Energia su Misura

Energia su Misura nastoji podržati ugrožene obitelji koje žive u socijalnim stanovima u vlasništvu lokalne samouprave, poboljšati potrošnju energije i smanjiti troškove energije očitanjem računa za energiju i ugradnjom pametnih uređaja spojenih na električne uređaje i centralno brojilo električne energije.

Faze energetskog siromaštva:

- Dijagnoza
- Planiranje
- Implementacija

Vrsta intervencije: Izgradnja kapaciteta i obuka, karakterizacija, komunikacijska kampanja, savjetovanje potrošača, zaštita i osnaživanje, prikupljanje podataka, energetska učinkovitost i obnova kućanstava, podrška politikama, angažman dionika, transparentnost i dijeljenje informacija

Teme: Domovi koji se teško održavaju, ponašanje, udobnost u zatvorenom prostoru, informacije i svijest, dugovi, kvaliteta stanovanja, pristup energiji i potrošnja energije, energetski pregledi, sigurnost, energetska učinkovitost, pametna brojila, cijene energije, oprema, ranjivi potrošači

Projekt se temelji na sljedećim stupovima:

- Svijest o potrošnji
- Promjena ponašanja
- Povoljne mjere energetske učinkovitosti na razini kućanstva
- Učinkovita obnova na razini zgrade
- Dostupna finansijska podrška
- Svijest kreatora politika

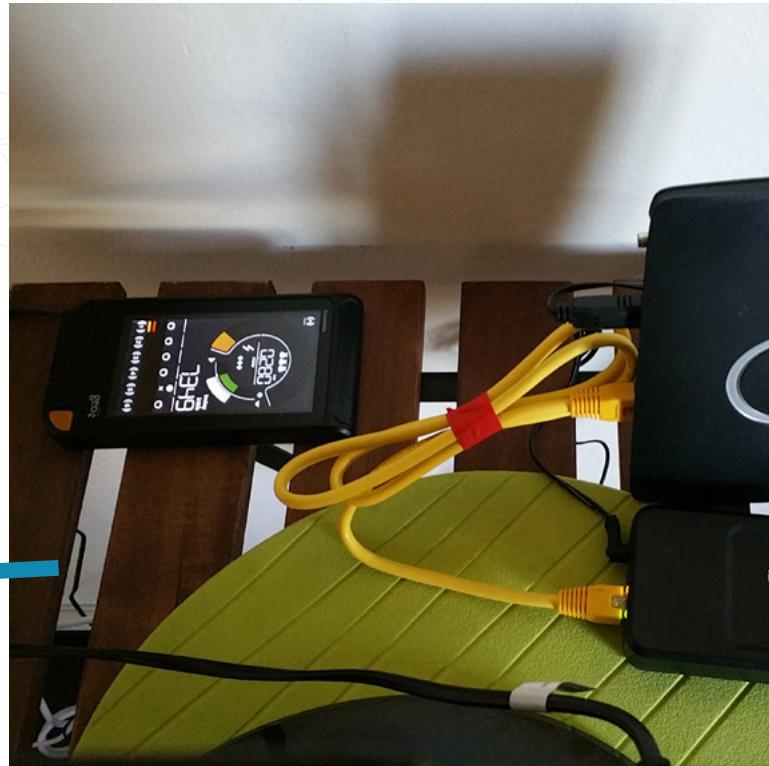
Projektne aktivnosti su razvijene kako slijedi:

- Identificiranje energetski siromašnih i ranjivih obitelji.
- Uključivanje identificiranih obitelji u inicijativu pristankom na instaliranje kompleta za praćenje potrošnje energije i sudjelovanjem u procesu istraživanja.
- Instaliranje kompleta i pružanje prvog kruga energetskih savjeta.
- Praćenje potrošnje energije i davanje personaliziranih savjeta prema potrošačkim navikama.
- Pružanje detaljnog izvješća s personaliziranim savjetima.
- Nakon analize obrazaca potrošnje, kućanstvima se daje povratna informacija o tome kako optimizirati svoju potrošnju energije kroz bihevioralne i povoljne mjere energetske učinkovitosti. Upravitelji zgrada tada se informiraju o tome kako poboljšati ukupnu učinkovitost svojih zgrada. Projekt održava javna događanja kako bi se podigla svijest o energetskom siromaštvu i ranjivosti te o energetskoj učinkovitosti, ciljajući ili na ranjive potrošače, stanovnike društvenih zgrada ili lokalne kreatore politike.

Projekt je proveden u okviru proračuna od 10.000 do 1 milijun eura i uključivao je oko 30 kućanstava kroz intervjue i ankete, a u projektnim aktivnostima angažirano je oko 70 ugroženih osoba. Prosječna potrošnja energije ranjivih kućanstava smanjena je za 35% državnog prosjeka potrošnje. Ranjiva kućanstva su zahvaljujući uključivanju u projekt ostvarila uštedu energije od oko 1%.

To je dobar primjer približavanja stanara socijalnih stanova lokalnim vlastima i raznim drugim dionicima u cilju zajedničkog rada. Glavni izazov mogao bi biti zadržati aktere na terenu uključenima i motiviranim.

Top: Energy Monitoring System installed at participant's home, RSE. Bottom: Logo RSE

Korisnici projekta: Energetski siromašni, s niskim prihodima

Financiranje: Nacionalna sredstva iz Ministarstva gospodarskog razvoja

Stručnjaci:

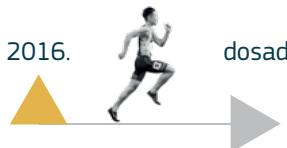
- Inženjeri
- Članovi lokalne/nacionalne vlasti
- Istraživači
- Tehničari i društveni akteri

Vrsta partnera: Comune di Milano (lokalna vlast), Metropolitana Milanese S.p.A. (pružatelj usluga socijalnog stanovanja), Ministarstvo gospodarskog razvoja (nacionalno tijelo), RSE S.p.A - Energetski istraživački institut, (sveučilište/Istraživački centar) i akteri na terenu (npr. AISFOR)

Vrsta dionika: Opća populacija, lokalna vlast, nacionalna/međunarodna vlast, kreatori politika

Energetske savjetodavne točke (PAE)

Energetske savjetodavne točke u Barceloni (PAEs) nastoje identificirati i rješavati energetsko siromaštvo i poboljšati energetsku učinkovitost u Barceloni. Svaki građanin može kontaktirati PAE kako bi se informirao o svojim energetskim pravima i dobio savjet o smanjenju dodatnih troškova osnovnih usluga opskrbe. Osim toga, usluga ima za cilj izbjegći isključenje energije i vode zbog nemogućnosti plaćanja potrošača, čime se jamči njihovo pravo na energiju.

Faze energetskog siromaštva:

- Implementacija

Vrsta intervencije: Izgradnja kapaciteta i obuka, savjetovanje potrošača, zaštita i osnaživanje, energetska učinkovitost i obnova kućanstava, uključivanje na tržište rada

Teme: Ponašanje, dugovi, zapošljavanje, pristup energiji i potrošnja energije, ranjivi potrošači

Ciljevi projekta su sljedeći:

- Otkrivanje i upravljanje mogućim situacijama energetskog siromaštva.
- Promicati rad u zajednici u borbi protiv energetskog siromaštva.
- Promicati zapošljavanje i poboljšati zapošljivost osoba s poteškoćama u pristupu tržištu rada.
- Učiniti važećim koncept istorazinskih radnika kako bi se poboljšala kvaliteta skrbi. Istorazinski (peer-to-peer) radnici su iskusili ranjive situacije i daju energetski savjet pogodjenim osobama.

PAEs je besplatna općinska usluga vođena filozofijom da se prijelaz na zelenu energiju može dogoditi samo kada su zajamčena socijalna jednakost i socijalna zaštita. Traži socijalno uključivanje ne samo ublažavanjem energetskog siromaštva, već i stvaranjem radnih mesta za ranjive skupine.

Postoji 12 energetskih savjetodavnih mesta (PAE) smještenih uglavnom u stambenim uredima Gradskog vijeća Barcelone. Svaki PAE tim sastoji se od 2 savjetnika, 2 informatora, 2 energetska agenta i 1 koordinatora. Osim toga, program je zaposlio 32 dugotrajno nezaposlene osobe obučene za energetske savjetnike u prethodnom pilot projektu "Energia la Justa". Svake godine služba također zapošljava 20 stručnjaka s ograničenim pristupom tržištu rada koji prolaze 2 mjeseca obuke i zapošljavaju se na 10 mjeseci. Osamdeset posto (80%) stručnjaka uspješno se vratilo na tržište rada nakon sudjelovanja u programu.

Savjetodavne točke nude informacije, podršku i pomoć potrebnu kako bi građani mogli ostvariti svoja energetska prava, a komunalna poduzeća im ne uskraćuju pristup osnovnim uslugama. Oni nude:

- Informacije i svijest o energiji na domaćoj razini.
- Podršku i savjete ranjivim skupinama (npr. potrošačima u opasnosti od isključivanja energije).
- Energetske intervencije u kućanstvima.
- Intervencije u zajednici (npr. radionice).
- Koordinacija lokalnih privatnih i javnih mreža za jamčenje prava na energiju.

Korisnici projekta: Energetski siromašni

Financiranje: Lokalna sredstva Gradskog vijeća Barcelone

Stručnjaci:

- Inženjeri
- Socijalni radnici
- Energetski savjetnici

Energetske savjetodavne točke ili energetski uredi prilično su uobičajeni u drugim španjolskim regijama, kao što su Valencia ili Girona. Međutim, osovina zauzetosti je jedinstvena u Barceloni.

Projekt je razvijen u okviru **proračuna od 100.000 do 1 milijun eura** i svaki mjesec uspijeva:

- Savjetovati **2500 građana**
- Regulirati **50 opskrba**
- Zakonski zaštитiti **600 građana** 24/2015
- **Uštedjeti 100kW električne energije**

Energetske savjetodavne točke pokrenute su 2017. godine kao pilot projekt, ali s obzirom na uspjeh inicijative (9,5 od 10 zadovoljstva građana), općina Barcelona odlučila je transformirati je u javnu uslugu koju koordiniraju Ecoserveis i ABD uz potporu civilnih organizacija.

Zbog društvenih uvjeta koji su nastali kao posljedica pandemije COVID-19, služba je pretrpjela nedostatak osoblja te je opala stopa odgovora za manje hitne slučajeve.

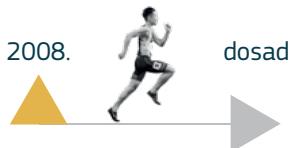
Photo by Barcelona City Hall

Partneri: Gradsko vijeće Barcelone (lokalna vlast), energetske zadruge, socijalne zadruge, nevladine organizacije

Dionici: Energetske tvrtke, javna uprava, organizirano civilno društvo, ranjive društvene skupine

Stromspar-Check (provjera uštede energije)

Stromspar Check (SSC) savjetnici besplatno savjetuju kućanstva s niskim primanjima u njihovim domovima diljem Njemačke o tome kako uštedjeti energiju i vodu te o dalnjim pitanjima kao što su grijanje i kako uključiti mјere zaštite klime u njihov svakodnevni život. Kućanstva koja sudjeluju ne samo da štede novac nego i doprinose zaštiti klime i energetskoj tranziciji.

Faze energetskog siromaštva:

- Dijagnoza
- Planiranje
- Implementacija
- Procjena učinka

Vrsta intervencije: Izgradnja kapaciteta i obuka, karakterizacija, savjetovanje potrošača, zaštita i osnaživanje, energetska učinkovitost i obnova kućanstava, uključivanje na tržište rada, praćenje i procjena utjecaja, angažman dionika, transparentnost i razmjena informacija

Korisnici projekta: Starije osobe, energetski siromašni, osobe s niskim prihodima, nacionalne/lokalne vlasti

Savjetnici SSC-a su ranije dugotrajno nezaposlene osobe, koje su završile opsežnu obuku; u potpunosti razumiju tešku finansijsku i društvenu situaciju klijenata te su u stanju vjerodostojno ih savjetovati kao jednaki. Savjetnici SSC-a posjećuju kućanstva koja su se prijavila za provjeru, baza podataka izračunava potencijalne uštede. Savjetnici SSC-a zatim daju praktične savjete o tome kako kućanstva mogu uštedjeti energiju jednostavnom promjenom ponašanja i ugradnjom uređaja za uštedu energije i vode („neposredna pomagala“) kao što su LED svjetla, vremenski prekidači, tuš glave koje štede vodu itd.

SSC uključuje 150 lokalnih projekata, koji su zemljopisno uravnoteženi i uključuju različite lokalne organizacije socijalne skrbi. **Pilot projekt je razvio grad Frankfurt 2005. godine.** Trideset (30) lokalnih projekata također je uspostavilo pristup susjedstvu u kojem se postavlja fizički prostor u stambenom području, a stanovnici mogu dobiti informacije o uštedi energije i SSC-u prije kućnog posjeta. Lokalni projekti nude i provode obuku o uštedi energije za savjetnike (koncept obuke, priručnik za obuku i materijali plus online platforma za obuku) i redovite radionice za međusobnu razmjenu i učenje jedni od drugih (najbolja praksa itd.). Društveno-tehnički i energetski standardi projekta, kao i baza podataka, kontinuirano se razvijaju zbog zahtjeva projekta, kao što su praćenje željenih promjena, zamjena hladnjaka ili savjetovanje vezano uz kvart.

Što se tiče samog savjetovanja, kriteriji ugradnje i nabave se stalno revidiraju i provodi se novi savjetodavni fokus zaštite klime u svakodnevnom životu. Kako bi bolje dosegao ruralna područja, SSC razvija i implementira nove ponude temeljene na iskustvu stečenom umrežavanjem u kvartovskom pristupu te proširuje korištenje kanala za konzultacije, poput internetskog i telefonskog savjetovanja.

Njemačka provjera uštede energije uspješan je međusektorski projekt između organizacija socijalne skrbi i agencija za zaštitu energije i klime. Dugotrajno nezaposlene osobe su kvalificirane kao savjetnici za uštedu električne energije. Zatim savjetuju kućanstva s niskim primanjima o potencijalnoj uštedi energije i vode. Od 2008. godine savjetovano je više od 382.000 kućanstava. Uštede troškova po kućanstvu su između 100 i 250 eura godišnje.

Neben Strom werden auch Wasser- und Heizenergieverbrauch gemessen und bewertet © Bundesprojekt Stromspar-Check

Teme: Sustavi grijanja i hlađenja, kućanski aparati, klimatske promjene, zajednice, razvoj ideja/inovacija, strategije suočavanja, prihod, udobnost u zatvorenom prostoru (toplinska udobnost, kvaliteta stanovanja), informacije i svijest, dugovi, obrazovanje, zapošljavanje, pristup i potrošnja energije, energetska učinkovitost, cijene energije, socijalna potpora, oprema, ranjivi potrošači (invalidi, studenti, stanari, stanovnici javnih stanova)

Financiranje: Nacionalni fondovi za njemačku nacionalnu inicijativu za klimu, centri za zapošljavanje, lokalno prikupljanje sredstava

Vrsta dionika: Opskrbljivač energijom, opća populacija, lokalna vlast, sveučilište

Stručnjaci:

- Inženjeri
- Socijalni radnici

S proračunom od oko 1 milijun eura, projekt je dosegao i konzultiralo ga je više od 380.000 ljudi, uštedio je 300 kg CO₂ po kućanstvu nakon konzultacija, zaposlio oko 7000 savjetnika za uštedu električne energije i proveo 20.000 fokus konzultacija o zaštiti klime i očuvanju resursa u svakodnevnom životu.

YouTube:

www.youtube.com/channel/UC8wGJSJopjhB3msiKGb0m6Q

Facebook:

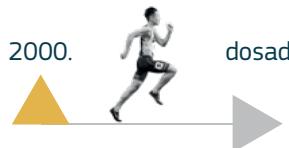
www.facebook.com/stromsparcheck

Partneri: Organizacija civilnog društva, Agencija za energetiku (lokalna i regionalna), Agencija za energiju (nacionalna), Nacionalno tijelo. Detaljno: Savezno ministarstvo za okoliš, zaštitu prirode i nuklearnu sigurnost (BMU), Nacionalna klimatska inicijativa – Njemačka, Njemačko udruženje Caritasa (DCV), Savezna udruga agencija za energiju i zaštitu klime, Berliner Energieagentur, Energieagentur Regio Freiburg, eza! Energie- und Umweltzentrum Allgäu, prisma consult GmbH, BEKS EnergieEffizienz GmbH, Klimaschutzagentur Region Hannover, više od 100 lokalnih organizacija socijalne skrbi diljem Njemačke

Povezani projekti u drugim europskim zemljama uključuju: Besplatno energetsко skeniranje (Flandrija, Belgija), energetske savjetodavne točke (Barcelona, Španjolska).

Zeleni doktori

Zeleni doktori su stručnjaci za energetsku učinkovitost koji posjećuju stanovnike u njihovim domovima diljem Ujedinjenog Kraljevstva, pomažući ranjivim kućanstvima da uštede novac na računima za energiju, ostanu topli i poboljšaju svoje životne uvjete. S obzirom da se 1 od 10 kućanstava u Ujedinjenom Kraljevstvu susreće s energetskim siromaštvom, usluga je od životne važnosti za mnoge stanovnike. Usluga također pomaže u smanjenju emisije ugljika.

Faze energetskog siromaštva:

- Planiranje
- Implementacija

Vrsta intervencije: Izgradnja kapaciteta i obuka, komunikacijska kampanja, savjetovanje potrošača, zaštita i osnaživanje, energetska učinkovitost kućanstava i obnova

Teme: Health, behaviour, heating and cooling systems, household appliances, indoor comfort, information and awareness, energy access and consumption, energy audits, energy efficiency, energy prices, social support

Cheshire, Barnsley, Kirklees, Sunderland, Stoke, Newcastle under Lyme, Staffordshire Moorlands, Blackpool, Burnley ili Rochdale, Greater Manchester, London, Northeast i Yorkshire, Leeds, Bradford District, Ujedinjeno Kraljevstvo

Geografski opseg: Lokalni opseg

Usluga nudi niz besplatnih usluga kada se netko prijavi za konzultacije Green Doctoru („Zelenom doktoru“) koje imaju za cilj:

- identificirati uzroke gubitka topline u kući.
- pomoći u identifikaciji i rješavanju problema s vlagom ili pljesni.
- ponuditi korisne savjete za uštedu energije i vode, a pritom osigurati da vaš dom ostane siguran i udoban.
- instalirati male mjere energetske učinkovitosti i učinkovitosti vode, kao što su sredstva za isključenje propuha.
- olakšati promjenu dobavljača energije u cilju uštede novca.
- olakšati pristup podršci, kao što je hitno grijanje, državne subvencije ili potpore, savjeti o dugu za energiju ili vodu.

Lokalne vlasti dio su službenog partnerstva, a inicijativa je inspirativan primjer dugoročne usluge koja pruža podršku ljudima u potrebi s praktičnim rješenjima, uzimajući u obzir izazove zajednica koje žive u energetskom siromaštvu.

Photos by Groundwork

Korisnici projekta: Energetski siromašni, s niskim prihodima

Financiranje: Privatna sredstva, nacionalna, regionalna, lokalna sredstva 'Cadent Foundation Green Doctor'

Vrsta dionika: Općine, lokalne vlasti

Partneri: Groundwork UK (dobrotvorna organizacija), Cadent Foundation Green Doctor (dobrotvorna organizacija), pružatelj stambenih usluga (javni, društveni i zadružni), lokalne vlasti

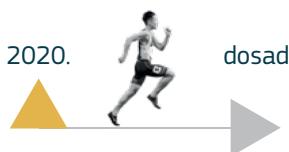
Stručnjaci:

- Arhitekti
- Socijalni radnici
- Tehničari

**GREEN
DOCTOR**

Samo promjena (JAC)

Portugal

Geografski opseg:
Nacionalno, regionalno
i lokalno

Samo promjena je neprofitna udruga koja obnavlja domove za ljudе u potrebi u Portugalu i mobilizira volontere da rade na sanaciji neodržavanih kućа.

Faze energetskog siromaštva:

- Dijagnoza
- Planiranje
- Implementacija
- Procjena učinka

Vrsta intervencije: Izgradnja kapaciteta i obuka, karakterizacija, komunikacijska kampanja, energetska učinkovitost i obnova kućanstava, praćenje i procjena utjecaja, transparentnost i razmjena informacija

Teme: Zajednice, obrazovanje, energetski pregledi, energetska učinkovitost, oprema, pravednost i pravda, domovi koji se teško održavaju, kućanski aparati, udobnost u zatvorenom prostoru, izolacija, kvaliteta stanovanja, ruralna područja

Udruga razvija aktivnosti oko sljedećih pravaca:

- **Dijagnoza:** Lokalna mreža socijalnih partnera mapira i dijagnosticira obitelji koje žive u stanju stambenog siromaštva.
- **Mobilizacija:** Udruga je zadužena za mobilizaciju primarnih resursa potrebnih za provedbu projekta.
- **Obnova:** Tijekom izgradnje fokusira se na stvaranje odnosa sa svojim korisnicima i upravljanje poslovima s partnerima kako bi se poboljšao društveni utjecaj. Tijekom intervencije, potiče korisnike na sudjelovanje u radovima.
- **Praćenje:** Mrežom lokalnih partnera, udruga osigurava da se promjene i utjecaj postignut tijekom sanacijskih radova ne izgube, jamči da je svaka obitelj praćena i pomaže u drugim socijalnim pitanjima od strane socijalnih radnika.

Razvijene aktivnosti uključuju:

- Uređivanje i objava informacija.
- Suradnja s partnerima da izvrše intervencije u kućanstvima.
- Promicanje i sudjelovanje na kongresima, konferencijama ili drugim akcijama vezanim za ciljeve udruge.
- Aktivnosti sakupljanja sredstava.

JAC je dobar primjer udruge koja djeluje na lokalnoj razini uz pomoć volontera i partnerstva. Lokalne vlasti pomažu udruzi u dijagnosticiranju kućanstava u potrebi, a volonteri pomažu u obnovi kuća tijekom ljetnih kampova, kampova za obuku i drugih aktivnosti. Samo promjena je i nacionalna mreža koja omogućuje višestrukim tijelima i partnerima suradnju i razmjenu znanja.

Do 2020., s proračunom između 100.000 i milijun eura, udruga je obnovila skoro 240 domova i 65 socijalnih ustanova u sklopu volonterskog programa diljem Portugala. Ukupno je evidentirano više od 5.000 volontera i 4.500 korisnika.

Samo u 2020. godini je kroz partnerstva s privatnim tvrtkama JAC mogao:

- Mobilizirati 37 energetskih tehničara za dobrovoljni rad na licu mjesta i stručno volontiranje.
- Izdati 26 energetskih certifikata za obnovljene kuće, za podršku i usmjeravanje energetske sanacije koja se provodi u domovima.
- Instalirati fotonaponske solarne sustave za vlastitu potrošnju.
- Instalirati 13 kutija energetski učinkovite opreme.
- Povećati ocjenu energetske razine za 65% analiziranih kuća nakon zajedničke intervencije.

Photo by Just a Change

Korisnici projekta: Osobe s niskim prihodima, studenti

Vrsta financiranja: Privatna sredstva, sredstva građana

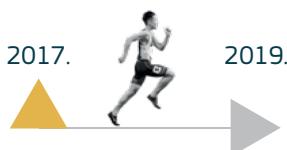
Stručnjaci:

- Arhitekti
- Inženjeri
- Članovi lokalne/nacionalne vlasti
- Studenti
- Tehničari
- Volonteri

Partneri: Dobrotvorne organizacije, crowdfunding, lokalne vlasti, nevladine organizacije, privatne tvrtke: EDP, Fundação Manuel António da Mota, Portugal Inovação Social, IKEA, Prio, Leroy Merlin, Voltalia, Amorim, Schuss, Porto., Cascais, Monchique, Obidos, Sever do Vouga, Palmela, Torres Vedras, Santa Comba Dão, Arganil, Capital do Ovo, Tondela, Estrela, Campolide, društveni investitori i tehničari, uprava i pružatelji resursa

LIGAR – Energija za sve

LIGAR okuplja višestruki tim stručnjaka za razvoj uključivog i sveobuhvatnog pristupa rješavanju problema energetskog siromaštva, počevši od identifikacije i mapiranja žarišnih područja za ugroženost energetskim siromaštvom, nakon čega slijedi izravni i osobni angažman s ranjivim potrošačima u odabranim regijama kako bi se razumjela njihova situacija i što se može učiniti da se ona poboljša, te konačno provođenje lokalnih akcija u ranjivim domovima za povećanje svijesti i podrške kroz strategije energetske učinkovitosti.

Faze energetskog siromaštva:

- Dijagnoza
- Planiranje
- Implementacija

Vrsta intervencije: Izgradnja kapaciteta i obuka, karakterizacija, savjetovanje potrošača, zaštita i osnaživanje, energetska učinkovitost i obnova kućanstava, dionici, transparentnost i dijeljenje informacija

Portugal

Geografski opseg:
Nacionalno, regionalno,
lokalno

Projekt je razvio sljedeće aktivnosti:

- Razvoj kvantitativne analitičke metode, indeksa ranjivosti energetskog siromaštva (EPVI), za procjenu i mapiranje ranjivosti na energetsko siromaštvo (zimsko i ljetno) koja kombinira modeliranje energetskih potreba zgrada, energetske statistike i socioekonomske pokazatelje. Koristeći ovu metodu, za intervenciju je odabранo 10 najranjivijih regija, prema njihovoј višoj razini ranjivosti ljeti i zimi, teritorijalnoj tipologiji (ruralno/urbano), veličini stanovništva te lakoći pristupa i komunikacije s lokalnim vlastima. Rezultati su analizirani u svjetlu komplementarnih regionalnih pokazatelja, kao što su udio socijalnih stanova, neformalnih stanova i primatelja socijalnih tarifa, koji su simptomatični za situacije energetskog siromaštva.
- Provedba kvalitativne analize temeljene na razgovoru u odabranim regijama kako bi se doprlo do ranjivih potrošača, okarakterizirala njihova situacija i kontekst te identificirale mogućnosti intervencije povezane s korištenjem energije u njihovim domovima. Razgovori su se fokusirali na: karakterizaciju stana, radove na obnovi, konzervaciju, zadovoljstvo stambenim prostorom, pojam udobnosti, evaluaciju toplinske udobnosti, prakse suočavanja s hladnoćom i vrućinom, kućnu opremu, potrošnju i uštedu energije, obiteljski proračun, utjecaj ekonomske krize, ugovore o opskrbi energijom, pristup informacijama, dnevne navike i sastav kućanstva.
- Provedba lokalnih akcija za podizanje svijesti u lokalnoj zajednici i promicanje energetske učinkovitosti u regijama rješava identificirane uzroke ranjivosti. Inicijative su uključivale: razvoj priručnika o energetskoj učinkovitosti i natjecanje ideja s ciljem promicanja inovativnih ideja kako bi se potaknula svijest i uključenost lokalnih agenata za energetsku učinkovitost. Izgradnja kapaciteta i

tehnička obuka pružena je energetskim savjetnicima koji pomažu ranjivim potrošačima u suočavanju s energetskim siromaštvom kroz svakodnevne strategije energetske učinkovitosti i osobnu podršku s računima i energetskim ugovorima.

S proračunom od oko 150.000 eura projekt je **intervenirao u 10 regija**, intervjuirao 100 pojedinaca i izvršio 500 **lokalnih intervencija**. To je inspirativna praksa, budući da je raznolik tim stručnjaka uspješno kombinirao kvantitativno i regionalno mapiranje i kvalitativne metode temeljene na intervjuima kako bi odabrao žarišta ranjivosti za lokalne

akcije i mogućnosti intervencije, nakon čega slijede lokalne intervencije in situ, stvarajući put od teorije do prakse. Lokalne vlasti sudjelovale su kao posrednici u identificiranju i povezivanju projekta i lokalnog stanovništva.

Izazovi koji su se pojavili tijekom projekta uglavnom su se odnosili na uključivanje lokalnih dionika u natječaje za ideje, prikupljanje podataka, angažman s ranjivim potrošačima te nedostatak finansijske potpore ranjivim kućanstvima za obnovu njihovih domova i zamjenu neučinkovite opreme. Konačno, bilo je izazovno pratiti rezultate i stvarni utjecaj projekta.

Energy Poverty Vulnerability Index (EPVI) (winter and summer), photo by Ligar

Teme: Ciljanje temeljeno na području, ponašanje, kućanski aparati, razvoj ideja/ inovacija, strategije suočavanja, kulturni faktori, informacije i svijest, obrazovanje, pristup i potrošnja energije, ruralna područja, energetska učinkovitost, oprema

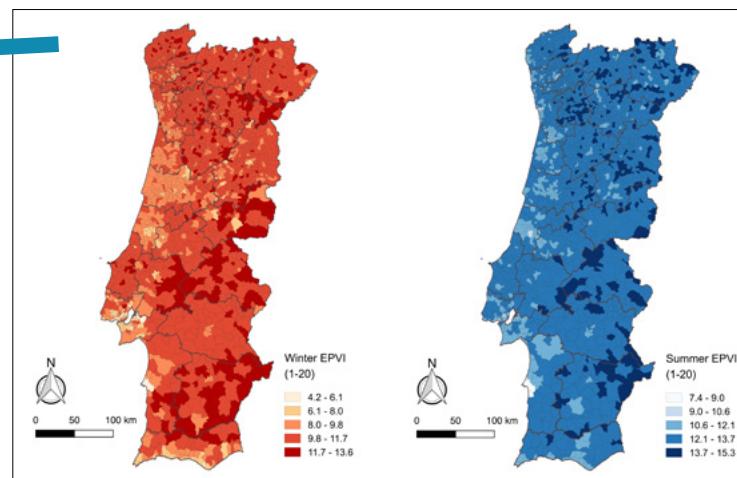
Korisnici projekta: Energetski siromašno stanovništvo, lokalne vlasti, energetski savjetnici

Financiranje: Nacionalna sredstva Nacionalnog regulatora energetskih usluga (ERSE) kroz Plan za promicanje učinkovitosti potrošnje električne energije (PPEC) of Efficiency of Electricity Consumption (PPEC)

Stručnjaci:

- Engineers
- Social scientists
- Technicians

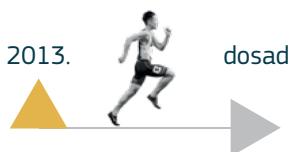
Vrste partnera: Energetska agencija (nacionalna), privatna tvrtka, sveučilište/ istraživački centar

Partneri: Adene (nacionalna energetska agencija), Centar za digitalnu inkluziju – CDI (NVO), Sair Da Casca (tvrtka za društveno savjetovanje), FCT-NOVA (sveučilište), Institut društvenih znanosti – ICS (sveučilište)

Vrste dionika: Opća populacija, nacionalna vlast

Slični projekti iz drugih država su sljedeći: ARCAS (Portugal, Francuska i Španjolska), Indikatori energetskog siromaštva na općinskoj razini (Barcelona, Španjolska), Habita_RES (Španjolska), Tehnička studija energetskog siromaštva (Madrid, Španjolska).

Lumină pentru România (Svetlo za Rumunjsku)

Svetlo za Rumunjsku je društvena kampanja posvećena obiteljima koje žive bez struje i svjetla. Projekt je kroz analizu dokumenata i terenski rad otkrio ljudi s potrebama. Lokalne vlasti pomogle su informacijama o ljudima i kućanstvima koji žive bez struje. S rasponom proračuna od **100.000 do 1 milijun eura**, projekt je instalirao fotonaponske sustave koji osiguravaju besplatnu struju za **gotovo 250 obitelji i 1.000 pojedinaca, 4 javne škole i 2 crkve**. Ukupno je instalirano oko **300 fotonaponskih sustava u 97 općina u 29 okruga** u Rumunjskoj.

Faze energetskog siromaštva:

- Dijagnoza
- Planiranje
- Implementacija

Vrsta intervencije: Izgradnja kapaciteta i obuka, integracija obnovljive energije

Projektne aktivnosti su razvijene kako slijedi:

- Desktop i terensko istraživanje, korespondencija s lokalnim i središnjim vlastima radi dobivanja informacija o stanovnicima i kućanstvima koja nemaju pristup električnoj energiji.
- Prikupljanje proračuna za fazu provedbe uključujući kupnju, transport i instalaciju fotonaponskih sustava.
- Instalacija fotonaponskih sustava. Tijekom ove faze projekt je proveo terensko istraživanje o dalnjim potrebama i kapacitetima stanovnika i kućanstava. Stanovnicima i kućanstvima koja su se željela priključiti na javnu električnu mrežu pružene su finansijske i tehničke smjernice.
- Osigurano je tehničko vodstvo za korisnike i praćenje instaliranih fotonaponskih sustava.

Ovo je inspirativna dobra praksa projekta koji nudi održiva i zelena energetska rješenja po niskoj cijeni i putem privatnih i javnih donacija za rješavanje problema energetskog siromaštva i rješavanje potreba ranjivih potrošača. Paralelno, projekt podiže svijest o energetskim rješenjima među potrošačima s potrebom. Izazovi koji su se pojavili tijekom projekta odnosili su se na prikupljanje podataka, uključivanje dionika i nacionalne propise.

Photos by Free Miorita.

Teme: Elektrifikacija, pristup i potrošnja energije, obnovljivi izvori energije, ruralna područja, ranjivi potrošači

Korisnici projekta: Djeca, osobe s invaliditetom, stariji, energetski siromašni

Financiranje: Privatna sredstva Fundatia Fan Courier, Dedeman, Unicredit Bank, Nn România, Siemens Energy, Ropeco, Ikea, Cardif-Assurances, Tiab Sa, Mercedes-Benz Financial Services, privatni fondovi

Partneri: Dobrotvorne organizacije, komercijalne organizacije, crowdfunding, mediji, nevladine organizacije, privatne tvrtke

Vrsta dionika: Opća javnost, lokalna vlast

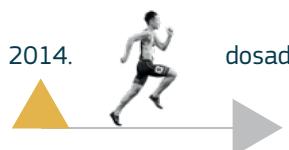

Stručnjaci:

- Novinari
- Studenti

Fényhozók Alapítvány (Zaklada LightBringers)

U selu Banks, a posebno u njegovom romskom naselju „Mária telep“, najsiromašnija kućanstva suočavaju se s poteškoćama u pristupu energiji i/ili plaćanju računa. Zaklada Ligthbringers nastoji transformirati Banks u uzorno selo energetske zajednice koja uključuje kućanstva s niskim primanjima. Projekt želi razviti distributivni i prilagodljiv model namijenjen obiteljima niže srednje klase u regiji. Kako bi se postigao ovaj cilj i riješio problem energetskog siromaštva, projekt pruža rješenja za obnovljivu energiju potrebitim kućanstvima u Banksu.

Faze energetskog siromaštva:

- Implementacija

Vrsta intervencije: Izgradnja kapaciteta i obuka, finansijski mehanizmi, integracija obnovljive energije

Teme: Klimatske promjene, ljudska prava, zajednice, obnovljivi izvori energije, ruralna područja, nedovoljna potrošnja, ranjivi potrošači, etnička pripadnost

Projekt osigurava solarne ploče za kućanstva pogodena energetskim siromaštvom koja nemaju pristup električnoj energiji. Projekt s **proračunom između 5.000 i 10.000 eura** omogućuje ranjivim skupinama da imaju koristi od energetske tranzicije uključivanjem korisnika u zajednicu po modelu solidarnosti.

Aktivnosti se razvijaju oko dvije osi: razvoja zajednice i tehničke pomoći. Zgrada zajednice uključuje forme regrutiranje i obuku volontera, prisutnost na terenu, kampanju prikupljanja sredstava, sa strukturiranim komunikacijskom strategijom. Tehnički dio uključuje razvoj i ugradnju sustava solarnih panela s inverterom koji uz rasvjetu omogućuje rad sustava s najmanje 2 kućna elektronička uređaja. Instalaciju rade odabrani i obučeni volonteri.

Projekt je inspirativan primjer provedbe akcije u suradnji s lokalnim stanovništvom koja poboljšava život ugroženih zajednica. Glavne slabosti tijekom projekta odnosile su se na mali obim projekta, nedostatak osoblja za nesmetano pravovremeno upravljanje, nedovoljno financiranje i nedostatak uključenosti dionika.

Photos by fenyhozok.

Korisnici projekta: Djeca, stariji, energetski siromašni, segregirane romske zajednice

Financiranje: Privatna sredstva i sredstva građana

Partneri: Roma Versitas (organizacija civilnog društva), lokalne vlasti, nevladine organizacije, sveučilište/istraživački centar

Stručnjaci:

- Socijalni radnici
- Volonteri

FÉNYHOZÓK

Namų ūkiai energetikos transformacijos kontekste (Kućanstva u kontekstu energetske transformacije)

Glavni cilj Kućanstava u kontekstu energetske tranzicije je stvoriti sustav za procjenu energetskog siromaštva u Litvi i evaluacija državnih intervencija u području energije kućanstava, koji se mogu koristiti za oblikovanje politike zemlje i praćenje energetskog siromaštva za stvaranje osnove za odluke o energetskoj politici usmjerene na kućanstva, temeljene na dokazima. Analiza i ciljane mjere politike smanjile bi energetsko siromaštvo i ostvarile opće energetske ciljeve postavljene u Nacionalnoj strategiji energetske neovisnosti kroz racionalno korištenje ograničenih resursa.

Faze energetskog siromaštva:

- Dijagnoza

Vrsta intervencije: Karakterizacija, podrška politikama, regulacija, angažman dionika

Ovaj sustav je prikladan za korištenje u kreiranju nacionalnih politika i praćenju stanja energetskog siromaštva u Litvi. Sustav se temelji na detaljnim i redovito ažuriranim statističkim istraživanjima te omogućuje simulacije politika na razini pojedinačnog kućanstva. Alati za praćenje energetskog siromaštva i analizu politike (ENSPA alati) kreirani u projektu osiguravaju praktičnu primjenjivost rezultata. ENSPA alati omogućuju dubinsku analizu situacije energetskog siromaštva i simulacije mjera politike za procjenu njihovog utjecaja na različita kućanstva, raspodjelu dohotka i razinu energetskog siromaštva.

Rezultati projekta uključuju analizu pokazatelja energetskog siromaštva i mjera energetske politike usmjerene na kućanstva, praktične preporuke za poboljšanje praćenja energetskog siromaštva i formiranje politike. Prepoznati problemi s pokazateljima koje preporučuje Europski opsvatorij za energetsko siromaštvo relevantni su ne samo za Litvu nego i za druge zemlje.

ENSPA alati i analiza provedena u projektu pridonijet će odlukama energetske politike utemeljene na dokazima u sektoru kućanstava

Projekt se provodi na nacionalnoj razini, a provedba je uključivala razgovore s lokalnim vlastima.. To je dobar primjer akcije koja se provodi na razini „dijagnoze“, koja ima za cilj procijeniti trenutno stanje energetskog siromaštva u Litvi. To je koristan korak za zemlje koje se žele poboljšati, kako bi se poboljšalo praćenje energetskog siromaštva i analiza politike.

Photo by Lietuvos Energetikos Institutas.

Teme: Sustavi grijanja i hlađenja, prihod, informiranje i svijest, zakon i zakonodavstvo, regulativa, energetska učinkovitost, cijene energije, socijalna potpora, porezi i nameti, sheme financiranja

Korisnici projekta: Nacionalne/lokalne vlasti, kreatori politike

Financiranje: Nacionalna sredstva Istraživačkog vijeća Litve

Stručnjaci:

- Članovi lokalne/nacionalne vlasti
- Istraživači

S proračunom između 10.000 i 100.000 eura, projekt definira dva pokazatelja energetskog siromaštva u Litvi. Potencijalni izazovi odnose se na pronalaženje i prikupljanje podataka i informacija. Praćenje energetskog siromaštva je kontinuirani proces koji zahtijeva prikupljanje detaljnih podataka o kućanstvima i karakteristikama njihove potrošnje energije. Još nije jasno hoće li se alternative prikupljanja podataka predložene projektom uspješno implementirati.

Partneri: Savez litvanskih potrošačkih organizacija (udruga potrošača)

Ministarstvo energetike (nacionalno tijelo), Litvanski energetski institut (sveučilište/istraživački centar)

Vrsta dionika:
Nacionalno/međunarodno tijelo

Energetska učinkovitost stanovanja za kućanstva s niskim primanjima (REELIH)

2012.

2022.

Projekt REELIH je postavljen za rješavanje posljedica klimatskih promjena i energetskog siromaštva te poboljšanja zdravlja i kvalitete života vlasnika kuća s niskim primanjima koji žive u višestambenim zgradama u srednjoj i istočnoj Europi. Projekt pomaže uspostavljanju i razvoju **investicijskog tržišta za rekonstrukciju** kako bi se osigurala financijska i politička potpora vlada i stavio veći fokus na poboljšanje postojećih zgrada kroz rad s lokalnim zajednicama.

Faze energetskog siromaštva:

- Dijagnoza
- Planiranje
- Implementacija
- Procjena učinka

Vrsta intervencije: Izgradnja kapaciteta i obuka, savjetovanje potrošača, zaštita i osnaživanje, financijski mehanizmi, energetska učinkovitost i obnova kućanstava, podrška politikama, propisi, angažman dionika, transparentnost i dijeljenje informacija

Izgradnja kapaciteta, obuka i podizanje svijesti pomaže stanovnicima da upoznaju energetsku učinkovitost i svoje pravo na primjerno stanovanje. Projekt podupire udruge vlasnika kuća (HOA) u formirajući i planirajući poboljšanja domova koja trebaju provesti i pomaže im identificirati financijska rješenja za njihovu obnovu.

Projekt surađuje s bankama i lokalnim vlastima. Razvoj tržišta za rekonstrukciju energetske učinkovitosti u stambenim zgradama je jako uspješan projekt. To stvara priliku kućanstvima s niskim prihodima da pristupe financiranju i pomoglo je privlačenju subvencija od strane lokalnih vlasti. Kroz projekt REELIH, stanovnici HOA-a uspjeli su otplatiti kredite, što im je omogućilo da ostvare stvarna poboljšanja u svojim životima.

Općine i državna tijela sudjeluju u projektu s namjerom definiranja najboljih praksi i preporuka politike te kreiranja sustava subvencija s potencijalnom opcijom financiranja otplate kredita.

REELIH integrira pristup suradnje u kombinaciji s fokusom na ublažavanje energetskog siromaštva koje utječe na obitelji s niskim primanjima kako bi se postigla holistička poboljšanja stanovanja koja imaju stvarni utjecaj na kvalitetu života stanovnika i okoliš. Projekt, s **rasponom proračuna od preko 1 milijun eura**, u potpunosti je ili djelomično obnovio više od 100 zgrada i preko 3.500 stanova, poboljšavajući kvalitetu života za više od 12.000 stanovnika.

Otključavanje i transformacija tržišta energetski učinkovitih obnova višestambenih zgrada ostaje najveći izazov na putu do funkcionalnog „ekosustava“ između različitih dionika: općina, finansijskih organizacija, komunalnih poduzeća i HOA. U regiji srednje i istočne Europe HOA imaju nisku kvalitetu zastupljenosti i kredibiliteta prema općinama i bankama

te postoji potreba za posrednicima koji mogu premostiti jaz, izgraditi povjerenje i olakšati razvoj složenih modela financiranja između različitih dionika. Prevladavanje ovog izazova i osiguranje finansijske pomoći ključni su koraci za održivost projekta.

BiH renovation of rooftop

Teme: Ponašanje, klimatske promjene, zajednice, pristup i potrošnja energije, energetska pregledi, energetska učinkovitost, pravednost i pravda, sheme financiranja, sustavi grijanja i hlađenja, kućanski aparati, udobnost u zatvorenom prostoru, informacije i svijest, izolacija, zakon i zakonodavstvo, kvaliteta stanova, propisi

Korisnici projekta: Energetski siromašni, osobe s niskim prihodima, kreatori politika

Financiranje: Međunarodna sredstva Agencije Sjedinjenih Američkih Država za međunarodni razvoj (USAID)

Stručnjaci:

- Finansijske institucije
- Banke
- Općine
- Ministarstva
- Komunalna poduzeća
- Tvrte za održavanje
- Građevinske tvrtke
- Energetski revizori

Partneri: Habitat for Humanity Sjeverna Makedonija, Habitat for Humanity Armenija, (NVO) ENOVA (privatna tvrtka), USAID (agencija)

Dionici: Vlasnici kuća, udruge vlasnika kuća, finansijske institucije, banke, općine, ministarstva, komunalna poduzeća, tvrtke za održavanje, građevinske tvrtke, energetski revizori

REELIH je motivirao vlade da daju subvencije za intervencije energetske učinkovitosti. Općina Yerevan je osigurala 40% subvencije za sve intervencije energetske učinkovitosti. Habitat for Humanity Armenija surađuje na reformi nacionalnog armenskog stambenog zakona i stvara bolje investicijsko okruženje za udruge vlasnika kuća. Lokalna uprava Tuzlanskog kantona izradila je petogodišnji plan koji se fokusira na korištenje energije u stambenim zgradama.

USAID
FROM THE AMERICAN PEOPLE

Habitat
for Humanity®
REELIH
RESIDENTIAL ENERGY EFFICIENCY FOR
LOW-INCOME HOUSEHOLDS

Barrio Solar – Dijeljenje obnovljive energije i solidarnost u zajednici

Barrio Solar je inicijativa usmjerenja na promicanje zajedničke potrošnje solarne energije u kvartovima kroz **instalaciju fotonaponskih postrojenja za zajedničku potrošnju**. Prvo iskustvo Barrio Solar održat će se u Acturu, četvrti u gradu Zaragoza. Barrio Solar nastoji osigurati čistu, jeftinu lokalnu energiju na temelju solidarnosti.

Faze energetskog siromaštva:

- Planiranje
- Implementacija

Vrsta intervencije: Izgradnja kapaciteta i obuka, karakterizacija, komunikacijska kampanja, savjetovanje potrošača, zaštita i osnaživanje, integracija obnovljive energije, angažman dionika

Teme: Ponašanje, klimatske promjene, udobnost u zatvorenom prostoru, informacije i svijest, obnovljivi izvori energije, pristup i potrošnja energije, energetski pregledi, energetska učinkovitost, ranjivi potrošači

Barrio Solar se sastoji od instalacije fotonaponskog sustava od 100kWp na krovu javne zgrade za potrošnju u susjedstvu. I stanovnici i tvrtke koje su udaljene manje od 500 metara od objekta mogu sudjelovati bez ikakvih ulaganja, samo plaćanjem niskog mjesecnog računa, s kojim mogu imati koristi od uštede oko 30% svojih troškova energije.

Barrio Solar je inicijativa solidarnosti koja kroz besplatnu potrošnju energije za ranjive potrošače želi doprijeti do svih stanovnika kvartova u kojima se nalazi nikoga ne izostavljajući. Deset posto (10%) energije proizvedene kroz fotonaponski sustav dodjeljuje se obiteljima u energetskom siromaštvu i finansijski je pokriveno mjesecnim naknadama preostalih susjeda. Ranjive obitelji koristit će ovu solarnu energiju bez plaćanja mjesecne naknade tako što će imati koristi od ušteda na računu koji stvara solarna samopotrošnja.

Barrio Solar je inicijativa koja želi potaknuti energetsku kulturu i osnaživanje u susjedstvu. Iz tog razloga, a povezano s fotonaponskom instalacijom, „Barrio Solar Office“ je postavljen za provođenje radionica, participativnih procesa ili pružanje savjeta o energiji i održivosti kako bi se pomoglo stanovnicima susjedstva da budu energetski učinkovitiji i održiviji.

Projektne aktivnosti su razvijene kako slijedi:

- Susjedi i model poslovnog sudjelovanja.
- Odabir krova.
- Širenje projekta i angažman sudionika.
- Procjena i angažman ranjivih osoba.
- Fotonaponske instalacije.
- Barrio Solar Office: energetski savjeti, radionice, tehnička pomoć.
- Praćenje rezultata i pokazatelja potrošnje.

Photos by ECOCES and EDP.

Korisnici projekta: Energetski siromašni, osobe s niskim prihodima, opća javnost

Financiranje: Privatna sredstva iz Fundación EDP, Schneider Electric Foundation

Stručnjaci:

- Inženjeri
- Socijalni radnici
- Tehničari

Barrio Solar s proračunom od 100.000 do 1 milijun eura nastoji uključiti 200 građana (od kojih je 20 iskusilo energetsko siromaštvo) u kolektivne fotonaponske instalacije, ugraditi fotonaponske panele od 100 kWp i smanjiti račune za struju za 30% po osobi.

Partneri: ECODES (NVO) EDP (opskrbljivač energijom), Gradsko vijeće Zaragoze (lokalna vlast), pružatelj stambenih usluga

BARRIO SOLAR®

ASSIST – Mreža podrške za uštedu energije u kućanstvu

ASSIST projekt nudi dvosmjeren pristup problemu energetske ranjivosti. To uključuje aktivno uključivanje društvenih i energetskih aktera kako bi se promicalo učinkovito uključivanje potrošača u tržište energije i osmišljavanje politika na svim razinama za rješavanje problema energetskog siromaštva iz sveobuhvatne perspektive.

Geografski opseg: Lokalno, regionalno

Faze energetskog siromaštva:

- Dijagnoza

Vrsta intervencije: Komunikacijska kampanja, savjeti potrošača, zaštita i osnaživanje, prikupljanje podataka, finansijski mehanizmi, podrška politikama, angažman dionika

Teme: Zdravlje, kućanski aparati, obrazovanje, pristup energiji i potrošnja energije, energetski pregledi, energetska učinkovitost, socijalna potpora, nedovoljna potrošnja, sheme financiranja, ranjivi potrošači

Korisnici projekta: Savjetnici za energiju, energetski siromašni, radnici na prvoj liniji, osobe s niskim prihodima, praktičari

Projekt razvija sljedeće aktivnosti:

Polazna točka je stvaranje dubinskog znanja o ranjivosti potrošača i energetskom siromaštvu. Uvidi omogućuju partnerima da fino podeše svoje aktivnosti, a nacionalnim i europskim dionicima da prodube svoje znanje i pokrenu buduće inicijative.

Obuka savjetnika za energiju u domu (HEA) nastoji pružiti znanje o društvenim, komunikacijskim i tehničkim aspektima. Savjetnici zatim daju energetske savjete ranjivim potrošačima o tome kako biti učinkovitiji i/ili bolje zadovoljiti svoje energetske potrebe.

Stvaranje i promicanje mreže obučenih HEA olakšava pristup ugroženim potrošačima ciljanim učinkovitim mjerama potpore i pogoduje povećanju sposobnosti HEA da podrže ranjive potrošače. Ranjivi potrošači se zatim blisko vode kroz energetski učinkovitu pilot akciju kako bi se pokazalo da je dobar, domaći energetski učinkovit proces tehnički i ekonomski izvediv. Kombinirani rezultati aktivnosti i specifični zadaci orientacije politike moguće su nacionalnim i europskim dionicima da izmjere energetske potrebe svojih kućanstava i usmjeri mjeru energetske učinkovitosti na kućanstva s niskim primanjima koja žive u energetski neučinkovitim kućama.

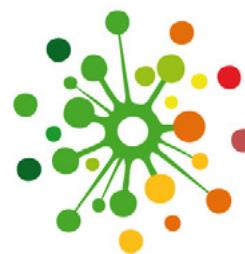
Ovaj projekt je dobar primjer uspostave učinkovite savjetodavne i informativne službe za ranjive korisnike i pomoći da poboljšaju razinu udobnosti i uštede na računima za energiju. HEA mrežni model se može replicirati. Lokalne vlasti također su uključene kao operateri službe za pomoć koja građanima pruža savjete.

S proračunom od preko 1 milijun eura, utjecaj aktivnosti podrške HEA praćen je tijekom projekta kroz sljedeće pokazatelje: (1) Indikator uštede energije (ESI) koji procjenjuje uštede energije i finansijskih sredstava i povećanje udobnosti i (2) Faktor osnaživanja ranjivosti (VEF) koji procjenjuje povjerenje potrošača u rješavanje

problema povezanih s energijom unutar njihovih stanova. Potrošači kojima se bavilo u projektu su postigli ESI između 2% i 7% i VEF od 0,5.

Potencijalna ograničenja uglavnom su povezana s procesom praćenja. To može biti komplikirano u nekim zemljama u kojima nema dostupnih digitalnih brojila i ako je razdoblje praćenja kraće od godinu dana i stoga ne pokriva sezonske promjene. U nekim slučajevima pokazateli ne mogu predstavljati potpunu sliku, osobito ako postoje socijalne tarife. Projekt ASSIST suočio se s nekim izazovima vezanim uz prikupljanje podataka, praćenje uključenosti dionika, kao što je ciljna skupina siromašna energijom.

ASSIST logo.

ASSIST

2GETHER

Projekt je izgrađen na rezultatima: SMART-UP (financiran od strane H2020), ACHIEVE, ENFORCE, ENERGETSKI AMBASADORI, Dijeljenje stručnosti u energetskim savjetima diljem Europe (SeRENADE) (financiran od strane Intelligent Energy for Europe) i INSIGHT_E (financiran iz FP7 2007.-2013.).

Talijanski projekt „Consumare Meno Per Vivere Meglio“ nadovezuje se na projekt ASSIST i predviđa stvaranje „one stop shop“ kojim će upravljati obučeni HEA za podršku lokalnom stanovništvu u borbi protiv energetskog siromaštva. Dobit će sredstva od Compagnia San Paolo i Fondazione Snam.

Stručnjaci:

- Researcher
- Social worker
- Technician
- Volunteer
- Trainees (e.g., public servant consultant, energy agency employee, university student)

Partneri: AISFOR (privatna tvrtka), RSE (istraživački centar), Acquirente Unico (energetska agencija (nacionalna)), Ecoserveis (NVO), Alginet Distribución Energía Eléctrica (dobavljač energije), Severn Wye Energy Agency Limited (NVO), Energy Ville/VITO (istraživački centar), Fluvius (dobavljač energije), EAPNH (NVO), Vaasaett (istraživački centar), Federacja Konsumentów (NVO), Poljska nacionalna agencija za očuvanje energije (KAPE)

Financiranje:
Europski fondovi iz H2020 programa

Vrsta dionika: Razvojna agencija, dobavljač energije, opća populacija, instituti, lokalna vlast, nacionalno/međunarodno tijelo, mreže, kreatori politike, privatne tvrtke, javna poduzeća, sveučilišta, konzultantske agencije

EmpowerMed – Osnaživanje žena da poduzmu akciju protiv energetskog siromaštva

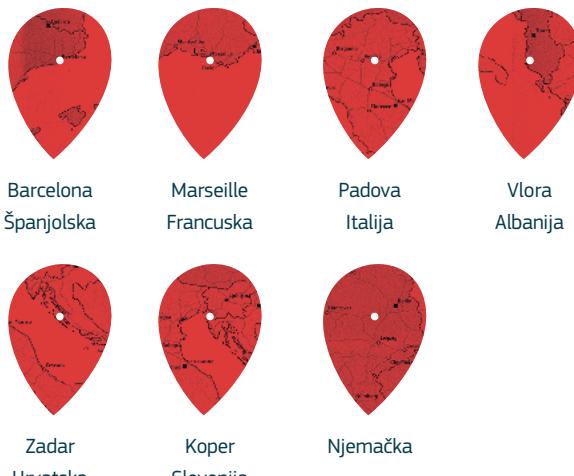
Sve je više dokaza da su žene i kućanstva koja vode žene nerazmjerno pogođene energetskim siromaštvom. Glavni cilj **EmpowerMed** je doprinijeti smanjenju energetskog siromaštva i poboljšanju zdravlja ljudi pogođenih energetskim siromaštvom u obalnim područjima mediteranskih zemalja, s posebnim naglaskom na žene. Projekt provodi praktična rješenja prilagođena osnaživanju više od 4200 kućanstava žena i drugih ranjivih skupina da upravljaju svojom potrošnjom energije i poboljšaju pristup odgovarajućim energetskim resursima.

Faze energetskog siromaštva:

- Dijagnoza
- Planiranje
- Implementacija,
- Procjena učinka

Vrsta intervencije: Izgradnja kapaciteta i obuka, komunikacijska kampanja, savjetovanje potrošača, zaštita i osnaživanje, prikupljanje podataka, praćenje i procjena utjecaja, podrška politikama, angažman dionika

Geografski opseg: Nacionalno, regionalno, lokalno

EmpowerMed procjenjuje učinkovitost i učinke provedenih praktičnih mjeru za smanjenje energetskog siromaštva kako bi se formulirale lokalne, nacionalne i EU političke preporuke i promovirala rješenja politika na lokalnoj i nacionalnoj razini te razini EU među 220 donositelja odluka, 560 društvenih aktera, 100 komunalnih poduzeća, 180 zdravstvenih stručnjaka i 100 stručnjaka za energetsko siromaštvo. Lokalne vlasti u pilot područjima uključene su u fazu provedbe povezujući projektne aktivnosti s lokalnim akterima.

EmpowerMed razvija sljedeće aktivnosti:

- **Kolektivne savjetodavne skupštine** koje okupljaju oko 20-30 ljudi pogođenih energetskim siromaštvom radi prijenosa i razmjene znanja i vještina o korištenju energije, čitanju računa za energiju, provedbi jednostavnih mjeru za uštedu energije i promjeni dobavljača energije. Ovaj pristup zajednice koristi kolektivnu inteligenciju mreže.
- **Posjeti kućanstvima** s energetskim pregledima, paketom uređaja i savjetima po mjeri. Savjetnici provjeravaju račune za energiju i vodu te razgovaraju o navikama kućanstva u korištenju energije i vode. Oni identificiraju potencijal za uštedu energije i vode te provode povoljne mjeru ugradnjom besplatnih uređaja.
- Razna „uradi sam“ rješenja, kao što su radionice za samougradnju fotonaponskih panela, „uradi sam“ očitavanje pametnih brojila i „uradi sam“ male povoljne mjere.

- Procjena izvedivosti i pružanje potpore za pristup finansijskim shemama za energetsko siromaštvo za obnovu, obnovljive izvore energije ili energetsku učinkovitost.
- Zdravstvene radionice koje pomažu zdravstvenim stručnjacima i praktičarima otkriti utjecaj energetskog siromaštva na zdravlje i opremiti ih jednostavnim mjerama za smanjenje negativnog utjecaja ili usmjeriti ljudе na daljnje programe pomoći.

EmpowerMed je dobar primjer osnaživanja ranjivih skupina. S proračunom od preko 1 milijun eura, projekt treba:

- Osnaziti 10.200 ljudi za borbu protiv energetskog siromaštva.
- Ostvariti uštede primarne energije od 6,5 GWh godišnje.

Acting in visit, photo by EmpowerMed.

Teme: Domovi koji se teško održavaju, zdravlje, ponašanje, ljudska prava, zajednice, strategije suočavanja, udobnost u zatvorenom prostoru (toplinska udobnost, kvaliteta stanovanja), dugovi, pristup energiji i potrošnja energije, energetski pregledi, energetska učinkovitost, pametna brojila, cijene energije, socijalna potpora, kapital i pravda (jednakost spolova, socio-ekonomski jaz), nedovoljno potrošnja, sheme financiranja, ranjivi potrošači, spol

Korisnici projekta: Djeca, osobe s invaliditetom, starije osobe, energetski siromašni, rodno orientirani, kreatori politika, praktičari

Stručnjaci:

- Inženjeri
- Novinari
- Istraživači
- Socijalni radnici
- Volonteri
- Urbanisti
- Energetski stručnjaci

- Smanjiti emisije za 1600 tona CO₂ godišnje.
- Obučiti 420 ključnih dionika.
- Uložiti 135.000 € u održivu energiju koju pokreće projekt.
- Ostvariti 780.000 € uštede za kućanstva.
- Oslobođiti 50 ljudi od dugova ili isključenja.
- Doprinijeti 8 politika i mjera.

Neka ograničenja tijekom projekta odnose se na pristup kućanstvima zbog pandemije COVID-19 i izgradnju povjerenja s ranjivim skupinama zbog njihovih prošlih iskustava s birokracijom.

Vrsta financiranja: Europski fondovi iz H2020 programa Europske unije

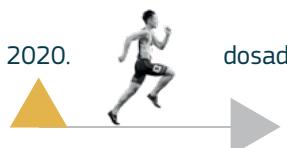
Partneri: Organizacije civilnog društva, zdravstveni djelatnici, lokalne i nacionalne vlasti, mediji, nacionalna vlast, mreža, nevladine organizacije: ESF, UAB, IREC, Sogesca, Focus, Geres, DOOR, Milieukontakt Albania, WECF

Vrsta dionika: Dobavljači energije, lokalne vlasti, nacionalne/međunarodne vlasti, kreatori politika

EmpowerMed

ENPOR – Radnje za ublažavanje energetskog siromaštva u privatnom sektoru najma

ENPOR ima za cilj učiniti vidljivom energetsku ranjivost u privatnom sektoru najma (PRS) provođenjem analiza i praćenjem dimenzija energetskog siromaštva u PRS. ENPOR također nastoji povećati kapacitet donositelja odluka da razumiju i ublaže energetsko siromaštvo u PRS prilagođavanjem i testiranjem shema potpore za energetska učinkovitost za rješavanje energetskog siromaštva u PRS.

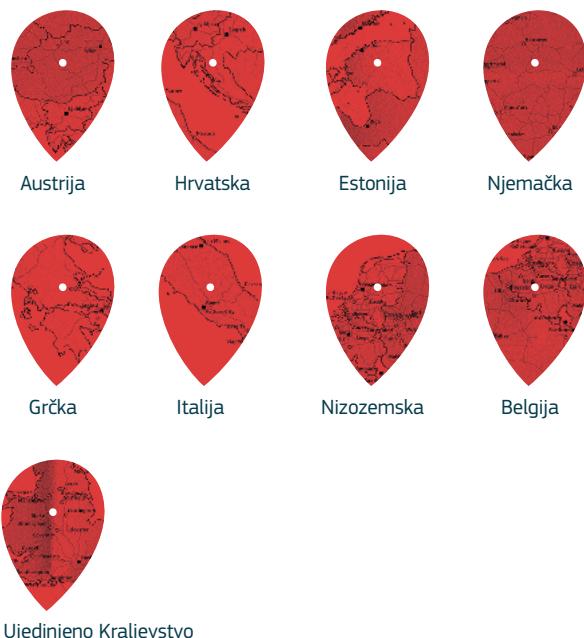

Faze energetskog siromaštva:

- Kreiranje politika
- Implementacija

Vrsta intervencije: Izgradnja kapaciteta i obuka, karakterizacija, energetska učinkovitost i obnova kućanstava, praćenje i procjena utjecaja, podrška politikama, regulacija, angažman dionika

Teme: Ponašanje, sustavi grijanja i hlađenja, kućanski aparati, strategije suočavanja, udobnost u zatvorenom prostoru, informacije i svijest, izolacija, obrazovanje, kvaliteta stanova, pristup energiji i potrošnja energije, energetski pregledi, energetska učinkovitost, socijalna podrška, ranjivi potrošači

Geografski opseg: Nacionalno, regionalno, lokalno

Projekt podržava prilagodbu i provedbu deset politika u 7 država članica prilagođenih specifičnim potrebama PRS i integriranih u šire ciljeve politike. Projekt odabire postojeće politike na temelju njihovog značajnog doprinosa ublažavanju energetskog siromaštva do 2030. godine i njihove integracije u nacionalne energetske i klimatske planove. Kriteriji odabira su: urbana lokacija, aranžmani upravljanja, prevladavajući način financiranja, glavni način opskrbe energijom, energetska učinkovitost stambenog fonda i razina političkog sudjelovanja.

Detaljno, projekt će razviti sljedeće aktivnosti:

- Proučavanje detaljnih politika energetskog siromaštva za PRS u cijeloj EU. Izrada informativnih listova o politikama i razrada prijedloga politika s političarima u takozvanim REACT grupama, uključujući sve lokalne i nacionalne dionike koji se odnose na određenu politiku.
- Praćenje dimenzija energetskog siromaštva u PRS putem Energy Poverty Dashboarda, online alata razvijenog za mapiranje i praćenje energetskog siromaštva u Europi.

- Podržavanje prilagođenih politika i davanje smjernica za druge zemlje organiziranjem događaja za lokalne, regionalne i nacionalne vlasti, energetske agencije i energetski siromašne stanare i njihove stanodavce.

Projekt je u tijeku i dobar je primjer suradnje između najmodavaca i zakupaca u domeni energetskog siromaštva EU. Glavni je cilj učiniti energetsko siromaštvo u privatnom sektoru iznajmljivanja vidljivim i mjerljivim u obuhvatnijem kontekstu, te podržati osmišljavanje i provedbu prilagođenih politika za njegovo rješavanje. Lokalne vlasti doprinose pružanjem uvida u lokalne zajednice i njihove izazove.

COVID-19 je utjecao na planiranje fizičkih događanja i doseg do dionika. Lokalni izbori u Hrvatskoj 2020/2021. rezultirali su nezainteresiranošću lokalnih vlasti za sudjelovanje u novim projektima.

ENPOR logo.

Korisnici projekta: Nacionalne/lokalne vlasti, kreatori politika, praktičari, nevladine organizacije, građani

Financiranje:
Europski fondovi iz programa Horizon 2020

Stručnjaci:

- Javni službenici
- Istraživači

S proračunom između **100,000 do 1 milijun eura**, projekt nastoji:

- Uključiti najmanje 5.000 potrošača i 320.000 kućanstava.
- Uspostaviti/prilagoditi 10 politika za energetsku učinkovitost i/ili mala ulaganja u obnovljive izvore energije koja će se održati nakon razdoblja potpore EU.
- Potaknuti 135,24 GWh/godišnje uštede primarne energije.
- Potaknuti 58,8 milijuna eura ulaganja u energetsku rekonstrukciju.

**Actions to mitigate energy poverty
in the private rented sector**

Vrsta partnera: Organizacije civilnog društva, energetske agencije, pružatelji stambenih usluga, mreže, nevladine organizacije, sveučilišta/istraživački centri

Partneri: Zaklada Instituta za europsku energetsku i klimatsku politiku, Climate Alliance, Sveučilište u Manchesteru, Istraživački centar Sveučilišta u Pireju, Društvo za oblikovanje održivog razvoja, Zaklada Centra za obnovljive izvore energije i uštede, Agenzia Nazionale per le Nuove Tecnologie, L'Energia e lo Sviluppo Economico Sostenibile, Regionalna energetska agencija Tartu, Austrijska energetska agencija, Stichting Hogeschool Utrecht, Wuppertal Institut für Klima, Umwelt, Energie gGmbH, Union Internationale de la Propriete Immobiliere

Vrsta dionika: Instituti, lokalna vlast, mreže, sveučilišta, kreatori politika

Hauts-de-France Pass Renovation

Obnova Hauts-de-France je tehnički i finansijski instrument koji se implementira na 12 teritorija ili zajednica regije i osmišljen je od strane regionalne Javne službe za energetsku učinkovitost (PSEE). **Utemeljen na inovativnom gospodarskom modelu, PSEE daje predujam iznosa dodijeljenog za radove obnove. Korisnici otplaćuju ovaj predujam u cijelosti ili djelomično kroz financijske uštede ostvarene na svom računu za energiju.** PSEE se usredotočuje na dobar, samoregulirajući ekonomski model kako bi se značajno smanjila potrošnja energije u stambenim zgradama i postigao lokalni ekonomski rast. Različita podrška pruža se vlasnicima, obrtnicima, lokalnim vlastima i inovatorima.

Faze energetskog siromaštva:

- Planiranje
- Implementacija
- Procjena učinka

Projekt podržava vlasnike, iznajmljivače, pojedince ili kolektivni smještaj pružajući tehničku podršku po principu ključ u ruke zajedno sa sveobuhvatnim finansijskim rješenjem. Mehanizam obuhvaća sve faze projekta obnove od informacija i savjeta do održavanja, uključujući identifikaciju finansijskih rješenja. Rekonstrukcija Hauts-de-France daje vlasnicima predujam za radove u projektu od 43.000 eura. Nakon dovršetka rekonstrukcije, vlasnik otplaćuje preostali iznos zahvaljujući mjesечноj uplati koja je manja ili jednaka uštedi energije nakon rekonstrukcije.

Djelujući na zahtjev i jamčeći plaćanje radova, inicijativa pridonosi nastanku održivog lokalnog tržišta za energetsku obnovu stanova i stvaranju mogućnosti za zapošljavanje. Štoviše, lokalne vlasti imaju pristup dodatnom alatu koji služi uspjehu njihovih inicijativa i politika u smislu energetske tranzicije i poboljšanja doma. Različiti partneri i treće strane moći će obavijestiti i otkriti potencijalne korisnike, rasporediti podršku i mobilizirati lokalna poduzeća.

Za sudionike u inovacijama, PSEE ima potencijal za eksperimentiranje i nova otvaranja zahvaljujući uključenom sustavu analize podataka koji nudi mogućnost praćenja potrošnje stana i njegovih vlasnika.

Inicijativa je odličan primjer inovativne sheme finansiranja koja pokriva cijelu regiju, angažman dionika, uključivanje malih i srednjih poduzeća i personalizirana rješenja. Jedna od njegovih snaga leži u posredničkoj ulozi regionalne vlasti između vlasnika nekretnina i građevinskih tvrtki s dugoročnim finansiranjem, poticajem da se opredijele za dubinsku obnovu a integrirana priroda usluge pridonosi njegovom uspjehu.

Od 2014. godine u projekt je uloženo oko **67 milijuna eura**, uređeno je preko **800 obiteljskih kuća** i **2200 etažiranih stanova** te obnovljeno oko **600 kućanstava**. Životni uvjeti korisnika poboljšani su za **26%**, uštedjeno je oko **50% energije**, a **63% kuća** je poboljšano za najmanje 2 energetska razreda.

Photo by Charles Deluvio on Unsplash

Vrsta intervencije: Finansijski mehanizmi, energetska učinkovitost i obnova kućanstava, praćenje i procjena utjecaja

Teme: Sustavi grijanja i hlađenja, udobnost u zatvorenom prostoru, informiranje i svijest, izolacija, kvaliteta stanova, obnovljivi izvori energije, ruralna područja, energetska učinkovitost, socijalna potpora, sheme financiranja

Korisnici projekta: Osobe s niskim primanjima, svi vlasnici i suvlasnici, stanari ili najmodavci privatnih i javnih stambenih zgrada

Stručnjaci:

- Inženjeri
- Članovi lokalne/nacionalne vlasti
- Tehničari

Izazov s kojim se projekt susreo je taj da je za 50% troškova usluga bilo planirano da su pokriveni štamama certifikata za uštedu energije (ESC), a u nekim su se slučajevima voditelji projekta suočili s poteškoćama u prikupljanju ESC za sve te vlasnike. Konačno, program zahtijeva visok proračun da bi bio dostupan za usluge koje nudi.

Financiranje: Europska sredstva iz Europskog fonda za regionalni razvoj (ERFD) i ELENA fondova (Europski instrument za lokalnu energetsku podršku), regionalna sredstva Regionalnog vijeća Pikardije.

Vrsta partnera: Regionalni savjet Hauts-de-France (lokalne vlasti)

Vrsta dionika: Opća populacija, lokalne vlasti, privatne tvrtke

Zbog uspjeha inicijative, Rekonstrukcija Picardije je nastavak rekonstrukcije Hauts-de-Francea.

EnergyMeasures – Prilagođene mjere podrške energetski ranjivim kućanstvima

EnergyMeasures radi na rješavanju problema energetskog siromaštva u sedam europskih zemalja putem izravnih angažmana kućanstava koji se nadopunjaju i informiraju s najnovijim inovacijama u politici i praksi. Projekt će surađivati s energetski siromašnim kućanstvima kako bi se poboljšala njihova energetska učinkovitost kombinacijom niskobudžetnih mjera i promjena u ponašanju i praksi povezanih s energijom. Ukućani koji sudjeluju u projektu će dobiti povoljne energetske mjere i bit će osnaženi da promijene svoje ponašanje i praksu u vezi s energijom kroz pristup koji uzima u obzir postojeće stambene uvjete i odražava njihovo životno iskustvo.

Faze energetskog siromaštva:

- Planiranje
- Implementacija

Vrsta intervencije: Savjetovanje potrošača, zaštita i osnaživanje, prikupljanje podataka, energetska učinkovitost i obnova kućanstava, podrška politikama

Geografski opseg: Nacionalno

Projekt će također surađivati s općinama, energetskim tijelima, stambenim udruženjima i drugim relevantnim akterima kako bi se procijenilo kako trenutni institucionalni konteksti na više razina utječu na napore za ublažavanje energetske ranjivosti u zemljama koje sudjeluju.

Rezultati procjene koristit će se za razvoj i potporu u provedbi mjera politike i prakse koje će se baviti strukturnim pitanjima koja u kombinaciji zarobljavaju kućanstva u energetskom siromaštву.

Ovim radom projekt doprinosi smanjenju ranjivosti sudionika vezano za energetsko siromaštvo, a istovremeno smanjuje potrošnju energije u kućanstvima i povezane emisije stakleničkih plinova.

EnergyMeasures s proračunom od oko **2 milijuna eura** ima za cilj:

- Pokretanje 'uštede' energije (procjenjuje se u KWh).
- Pokretanje promjene ponašanja pojedinca.
- Izgradnja kapaciteta kroz mogućnosti obuke.
- Rezultat je stvaranje novih politika ili strategija.

Projekt je u tijeku u vrijeme pisanja ovog izvješća i odabran je kako bi pružio priliku da se korak po korak prati razvoj i provedba akcije. COVID-19 je utjecao na plan rada što je rezultiralo reprogramiranjem aktivnosti, posebno angažmana u kućanstvu licem u lice.

Teme: Ponašanje i praksa, kućanski aparati, kulturni faktori, informacije i svijest, zakon i zakonodavstvo, pristup energiji i potrošnja energije, energetska učinkovitost, premala potrošnja

Korisnici projekta: Energetski siromašni, kreatori politike, praktičari

Stručnjaci:

- Društveni znanstvenici
- Inženjeri
- Energetski konzultanti
- Tehničari
- Novinari
- Socijalni radnici
- Studenti

Financiranje:
Europski fondovi iz programa Horizon 2020

Vrsta partnera: University College Cork, Energy Action CLG (dobrotvorna organizacija), DuneWorks BV (privatna tvrtka), het Pon & Telos (sveučilište/istraživački centar), Gemeente Eindhoven (lokalna vlast), APB Kamp C (sveučilišni/istraživački centar), Samleavingsopbouw Antwerpen (NVO), Stowarzyszenie Gmin Polska Sieć „Energie Cités“ (NVO), Habidom Dooel Skopje (pružatelj stambenih usluga), EcoEnergy (NVO), Tighten Innse Gall Ltd (NVO), Oikoplus KG (privatna tvrtka)

Vrsta dionika: Dobavljači energije, opća populacija, lokalne vlasti, regionalne vlasti, kreatori politika, grupe za zagovaranje, nevladine organizacije, stambene udruge, dobrotvorne organizacije

EnergyMeasures
Tailored measures supporting energy vulnerable households

Dubinska rekonstrukcija transformira sigurne kuće u Wexfordu

Projekt Dubinska rekonstrukcija transformira sigurne kuće u Wexfordu rekonstruirao je 12 bungalova s 1 spavaćom sobom, uključujući stanare sigurne kuće na College Viewu, grad Wexford. Ovih 12 nekretnina prvo je dobilo pomoć od 50% bespovratnih sredstava kroz SEAI pilot program Deep Retrofit. Sve kuće izgrađene su početkom 1970-ih i imale su prije gradnje BER ocjene F ili G. Sve kuće su također imale problema s neadekvatnom ventilacijom i toplinskim mostovima, što je rezultiralo rastom pljesni na vlažnim mrljama na stropovima i unutarnjim zidnim površinama.

Faze energetskog siromaštva:

- Implementacija
- Procjena učinka

Vrsta intervencije:

Tehnički savjet i/ili intervencija

Teme: Kvaliteta zraka, izolacija zgrada, energetska učinkovitost, zdravlje, sustavi grijanja i hlađenja, kućanski aparati, udobnost unutarnjeg prostora (toplinska udobnost, kvaliteta stanovanja), kvaliteta stanova

Nakon renoviranja, sve kuće su preuređene na A1, A2 i A3 BER ocjenu. Osim uštede energije, očekuje se da će projekt imati značajne zdravstvene prednosti za vlasnike kuća, jer će uživati u toplinskoj udobnosti, čišćem, boljem kruženju zraka i poboljšanim životnim uvjetima.

Projektne aktivnosti koje je razvilo Vijeće okruga Wexford, uz pomoć 3CEA-e u upravljanju projektima, uključuju:

- Postavljanje izolacije krova/potkrovila i vanjskih zidova kao sustava i nadogradnja ventilacije unutar postojećeg krovnog prostora kako bi se osiguralo da nema problema nakon radova. Rezultat je bio smanjenje toplinskog mosta na ključnim spojevima.
- Povećanje izolacije u zidovima (nadogradnja izolacije vanjskih zidova) kako bi se smanjili zahtjevi za grijanjem zgrade i povezane emisije.
- Instalacija nepropusnih rješenja – u cijelom su korišteni specifične membrane i hermetička traka, s posebnom pažnjom na ključne spojeve kao što su prozori/vrata.
- Smanjenje indikatora gubitka topline (HLI), slijedeći mijere građe, omogućilo je ugradnju dizalice topline, uključujući kontrolu vremena, temperature i zone.

Projekt je dobar primjer inovativne tehnologije i angažmana zajednice. Kako bi sudjelovali u šemri, svi domovi su morali proći test nepropusnosti prije izgradnje i dobiti energetsku ocjenu (BER) prije izgradnje kako bi se utvrdila trenutna energetska učinkovitost stanova. Pomoću DEAP softvera, identificirane su energetski učinkovite mjere kako bi se postigla potrebna minimalna ocjena A3 nakon radova.

S ukupnim proračunom od 368.000 eura i 25.000 eura po kućanstvu, projekt je postigao sljedeće:

- Grijanje prostora i topla voda koštaju 25,50 eura mjesечно po stanu.
- NZEB energetski i ugljični ciljevi u 10 od 12 stanova.

- Visoka razina zadovoljstva u odnosu na lokaciju, ukupnu funkcionalnu izvedbu i izgled kuća.
- BER ocjene u 8 od 12 stanova: A u tri slučaja, B1 u četiri slučaja, C1 u jednom slučaju.

Neke poteškoće uključivale su i nespremnost brojnih stanara da odustanu od sustava grijanja na koje su navikli i postizanje nepropusnosti.

Electric generation from solar panel, 3CEA

Korisnici projekta:

Vlasnici, ranjiva populacija

Vrsta financiranja: Nacionalni fondovi SEAI

Stručnjaci:

- Arhitekt
- Inženjer
- Istraživač
- Član lokalne vlasti

Vrsta partnera: Lokalne vlasti, istraživački centar, energetska agencija, privatne tvrtke kroz Gradsko vijeće Dublina, University College Dublin, Agencija za energiju tri županije (3CEA), DCI Energy Efficient Solutions, Jeff O'Toole, Pw Thermal Building Solutions Ltd, Isover, Weatherglaze,LCC Grupa, Daikin, Aldes, ACTIV8 Solar Energies

Neki primjeri projekata na istu temu u različitim zemljama: Zeleno susjedstvo u Agia Varvari (Grčka), bespovratna sredstva za projekte socijalne izolacije zgrada za iznajmljivanje (Belgija), mreža Energiesprong (Nizozemska), Winterization (Rumunjska).

Zeleno pilot urbano susjedstvo u Agia Varvari

Projekt predviđa stvaranje održive stambene urbane jedinice „gotovo nulte energetske bilance“ u zgradama u općini Agia Varvara, tradicionalno naseljenoj građanima s niskim primanjima. Cilj je iskoristiti potencijal za uštedu energije i izglede za značajno poboljšanje lokalne mikroklima i okoliša.

Faze energetskog siromaštva:

- Planiranje
- Implementacija

Vrsta intervencije: Subvencija, komunikacijska kampanja, energetska učinkovitost i obnova kućanstava, prikupljanje podataka

Teme: zajednice, pristup energiji i potrošnja energije, energetska učinkovitost, jednakost i pravda, domovi koji se teško održavaju

Odabrane zgrade dobivaju energetsku nadogradnju, korištenjem tehnika i sustava za postizanje ušteda i korištenje obnovljivih izvora energije (npr. hlađenje i grijanje pomoću geotermalne energije), kako bi se osigurala smanjena i racionalizirana potrošnja energije uz smanjene emisije plina. Koriste se materijali, sustavi i metodologije koji predstavljaju najniže moguće ekološke troškove. Istodobno, urbani okoliš područja se prekvalificira i unapređuje kako bi se poboljšala mikroklima, izbjeglo klimatsko opterećenje zgrada i poboljšala toplinska i vizualna udobnost građana.

Nakon provjere statičke ispravnosti zgrade, postavljena je vanjska toplinska izolacija, a stari okviri prozora i vrata zamijenjeni su novim, kvalitetnim, s energetskim ostakljenjem. Štoviše, stanovnici su bili uključeni u program obuke koji je utjecao na lokalnu radnu snagu u društvu s niskim primanjima i stvarao izglede za rast.

Općina je pomogla u identifikaciji javnih zgrada za obnovu. Uspjeh Zelenog susjedstva temelji se na aktivnom sudjelovanju njegovih stanovnika, kojima će na kraju projekta biti naplaćeno gotovo nula za troškove energije. Štoviše, projekt će donijeti niz ekonomskih, društvenih i ekoloških koristi, podižući kvalitetu života stanovnika. Istovremeno će nuditi poslove i praktičnu obuku.

Jedna zgrada je uspješno obnovljena kao pilot projekt. Iz provedenih simulacija zaključeno je da je uz korištenje izolacije i dvostrukog stakla moguće **smanjenje energije grijanja od 75%, a energije hlađenja za 35%** (prema TRNSYS-u ali se bilježi manji postotak ili čak negativni

rezultati kada se koriste dvije jednostavnije metode prema Standardu 13790) ako se koristi zasjena sunčeve svjetlosti i povremeno noćno hlađenje.

Photos by the Centre for Renewable Resources and Energy Saving.

Korisnici projekta: Opća populacija, pružatelji usluga stanovanja.

Financiranje: Nacionalna sredstva iz ESPA-e, europska sredstva iz Operativnog programa 'Okoliš i održivi razvoj' (EPPERAA)

Stručnjaci:

- Inženjeri
- Arhitekti
- Urbanisti

Partneri: Centar za obnovljive izvore i uštedu energije (javna ustanova), Općina Agia Varvara

Vrsta dionika: Građani

Reddito Energetico

Općina Porto Torres je 2019. godine pokrenula **obnovljivi fond** koji dodjeljuje sredstva ugroženim građanima putem natječaja. Zahvaljujući sredstvima fonda (8.000 €), odabrane obitelji kupile su male solarne PV elektrane (<20 kW instalirane snage) i eksperimentiraju s prednostima vlastite potrošnje, dok općina obnavlja fond prodajom viška proizvedene električne energije u mrežu.

Faze energetskog siromaštva:

- Implementacija

Vrsta intervencije: Potpora za račune za energiju, obnovljiva energija, socijalna potpora

Prva akcija je dodjela bespovratnih javnih sredstava za ugradnju fotonaponskih uređaja u najugroženija kućanstva. Obitelji tada mogu pokrenuti aktivnost auto-potrošnje, dok se neutrošena energija prodaje izravno u javnu mrežu, a prihodi se uplaćuju u obnovljivi fond koji će se koristiti za financiranje postavljanja novih fotonaponskih sustava. Odabrane obitelji također su uključene u aktivnosti izgradnje kapaciteta vezanih uz odgovornu potrošnju energije.

Ovaj projekt je dobra mjera za suzbijanje energetskog siromaštva, pomažući ugroženim kućanstvima da smanje račune za energiju potrošnjom električne energije proizvedene iz fotonaponskih sustava na lokaciji, kupljenih zahvaljujući obnovljivom fondu koji je stvorila Općina. Fond se puni prihodima od prodaje viškova električne energije ubačenih u mrežu. Istodobno, mjera promiče razvoj sustava čiste energije. Dobri rezultati mjeru potaknuli su talijansku vladu da je ponovi na nacionalnoj razini.

S proračunom od oko 500.000 eura, projekt je postigao značajan uspjeh u dvije godine, što je dovelo do toga da talijanska vlada primjenjuje model u drugim regijama (počevši od Puglie) i konačno ga uvede u cijeloj zemlji. U 2019. godini u Porto Torresu je instalirano 50 fotonaponskih sustava uz uštedu od 9.000 eura za ugrožene potrošače u smislu računa za energiju i smanjenje emisije CO₂ za 65 tona. Obnovljivi fond je u prvoj godini djelovanja od prodaje ostvarenog viška dobio 6000 eura.

Glavni izazov koji se javljao tijekom projekta odnosi se na procjenu proizvedene i potrošene energije u kućanstvima koja se pokazala netočnom (iako manje od očekivanog).

Photo by Bill Mead on Unsplash

Teme: Potpora za račune za energiju, obnovljiva energija, socijalna potpora

Korisnici projekta: Opća populacija sa specifičnim prednostima za ranjive potrošače

Vrsta financiranja: Lokalna sredstva iz Općine Porto Torres

Vrsta partnera: Energetska kompanija

Partneri: Općina Porto Torres, Gestore Servizi Energetici GSE S.p.a (energetska tvrtka)

Vrsta dionika: Građani

Stručnjaci:

- Inženjeri
- Društveni operateri

Slime (Service Local d'Intervention pour la Maîtrise de l'Energie)

Slimes su one-stop shopovi koji otkrivaju energetsko siromaštvo, provode energetske preglede, ali i socijalnu dijagnostiku za identificirana kućanstva i pomažu ukućanima preusmjerenjem na postojeća održiva i prilagođena rješenja za izlazak iz situacija energetskog siromaštva.

Odabrana kućanstva posjećuju Slime savjetnici radi provođenja socio-tehničke revizije. Oni procjenjuju potrebe kućanstva prema prihodima, toplinskoj ovojnici zgrade, kućanskim aparatima itd. Oni predlažu preuređenje zgrada, promjenu njihovih energetskih ugovora, povezivanje kućanstava sa subjektima koji im mogu pomoći u ublažavanju energetskog siromaštva.

Faze energetskog siromaštva:

- Dijagnoza
- Planiranje
- Implementacija
- Procjena učinka

Vrsta intervencije: Praćenje kućanstva, tehnički savjet i/ili intervencija

Teme: Informiranje i svijest, socijalna podrška, tehnička podrška

Metodologiju intervencija i raspodjelu proračuna za program **Slime** na nacionalnoj razini je osmislio CLER (neprofitna udruga), a primjenile su lokalne vlasti u Slime shemama (50 do danas). Provedbu Slime metodologije od strane lokalne vlasti sufinancira ESC shema.

Razvijene aktivnosti uključuju:

- Izrada sheme od strane lokalnih vlasti.
- Odgovor na CLER-ov poziv za podnošenje prijava od strane lokalnih vlasti.
- Potvrđivanje sheme od strane CLER-a, ako predstavljena metodologija odgovara Slime metodologiji.
- Pokretanje sheme i akcija.
- Godišnja provjera troškova lokalne vlasti od strane CLER-a, broja izvršenih posjeta i sukladnosti aktivnosti.
- Isplata odgovarajućih iznosa CLER-u od strane partnera za financiranje na nacionalnoj razini („obveznici“ u ESC shemi).
- Preraspodjela uplaćenih iznosa od strane CLER-a lokalnim vlastima.

Slime je dobar primjer djelovanja na lokalnoj razini za prepoznavanje ranjivih kućanstava i organiziranje ekosustava lokalnih aktera. Oni jamče individualno praćenje i prilagođenu pomoć za više tema kako bi ljudi izveli iz

energetskog siromaštva. Savjetnici promatraju potrebe kućanstava i pružaju širok raspon odgovora, od ugradnje malih uređaja za štednju poput žarulja male potrošnje do pomoći u procesu obnove neučinkovitih zgrada. Izvan lokalne točke gledišta, Slime je dio velike nacionalne mreže koja omogućuje suradnju i razmjenu znanja između više tijela. Postojanje sheme financiranja energetskih certifikata također je prednost za smanjenje potrebnog proračuna za lokalne vlasti, što izravno doprinosi pokretanju sheme na lokalnoj razini.

Photo by Slime.

Vlasti u Francuskoj mogu sudjelovati u pozivu za podnošenje ponuda koje je raspisao CLER za izradu vlastitog Slimea. Projekti s istom temom uključuju: Savjetodavne točke za energiju (Španjolska), Savjetodavni ured za energiju (Španjolska), Savjetodavna točka za energiju grada Santa Coloma de Gramenet (Španjolska), Zeleni doktori (Ujedinjeno Kraljevstvo).

Korisnici projekta: Kućanstva s niskim prihodima, lokalne i regionalne vlasti

Vrsta finansiranja: Privatno finansiranje od dobavljača energije („obveznici“ u okviru sheme izdavanja energetskih certifikata (ESC) i pod kontrolom Ministarstva ekološke tranzicije)

Stručnjaci:

- Članovi lokalne uprave
- Socijalni radnici
- Tehničari

S godišnjim proračunom od oko 110.000 eura po Slime zajednici, projekt je:

- pomogao 52.000 kućanstava siromašnih gorivom.
- Uštedio u projektu 170 eura na troškovima vode i energije na godišnjim računima kućanstva.
- proveo prvu akciju za 84% korisničkih kućanstava.
- proveo radove na sanaciji za 46% kućanstava.

Primjena Slimea dijelom ovisi o dostupnosti odgovarajućih lokalno certificiranih aktera. Kolektiv koji želi stvoriti Slime mora osigurati da može računati na kvalificirane dionike u tom području, inače će morati obučiti radnu snagu kako bi postali savjetnici.

Vrsta dionika: Lokalne vlasti, udruge, socijalni iznajmljivači, dobavljač energije

Vrsta partnera: Organizacije civilnog društva, lokalne vlasti, energetske tranzicijske mreže, dobavljač energije, iznajmljivači socijalnih stanova: Francuska agencija za ekološku tranziciju (ADEME), Nacionalni opservatorij za energetsko siromaštvo (ONPE), AG2R La Mondiale, Zaklada Abbé Pierre, Nacionalna stambena agencija (ANAH), dva energetska sociologa: Christophe Beslay i Marie-Christine Zélem, Zaklada Macif, Zaklada Schneider Electric, Zakladni fond Solinergy, Ministarstvo ekološke tranzicije

Publications Office
of the European Union